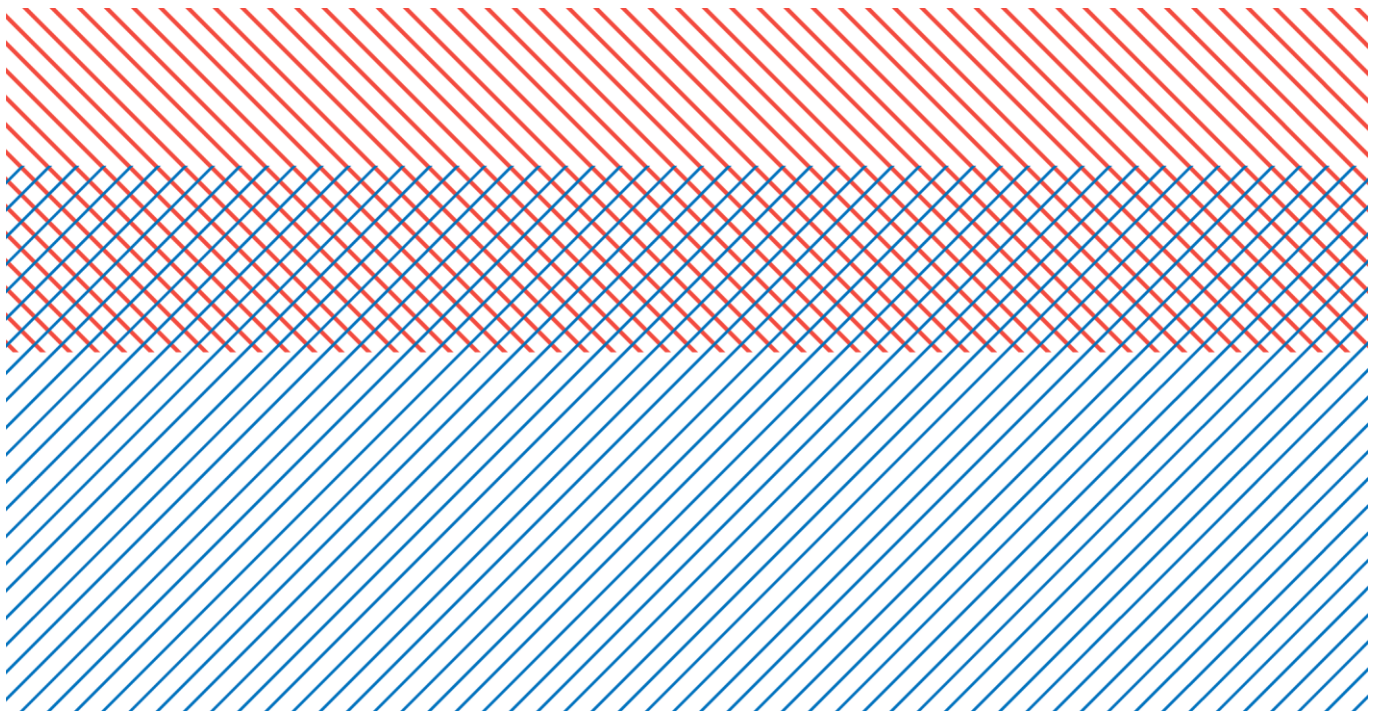

Rapport

Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde

En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2017

Kasper Lemvigh

*Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede
voksenområde – En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-
2017*

© VIVE og forfatteren, 2018

e-ISBN: 978-87-7119-532-3

Projekt: 11443

VIVE – Viden til Velfærd

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11, 1052 København K

www.vive.dk

VIVE blev etableret den 1. juli 2017 efter en fusion mellem KORA og SFI. Centeret er en uafhængig statslig institution, som skal levere viden, der bidrager til at udvikle velfærdssamfundet og den offentlige sektor. VIVE beskæftiger sig med de samme emneområder og typer af opgaver som de to hidtidige organisationer.

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

I 2016 og 2017 udgav VIVE (dengang KORA) en række benchmarkinganalyser, som sammenlignede udviklingen på det specialiserede socialområde blandt Regions Sjællands 17 kommuner (RS17). På denne baggrund har Styregruppen for Rammeaftale Sjælland bedt VIVE om at foretage en opdatering af analyserne som grundlag for fælles styringsinformation på området.

Kommunerne har blandt andet behov for opdateret viden om, hvilke kommuner inden for Region Sjælland der har relativt høje eller lave brugerandele og enhedsudgifter, og hvordan det samlede udgiftsniveau for kommunerne i Region Sjælland, set under ét, ligger i forhold til niveauet i andre regioner.

Denne rapport udgør én af to rapporter, som præsenterer de opdaterede benchmarkinganalyser. Det drejer sig om følgende to rapporter:

- Lemvig, Kasper (2018): Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde. En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2017. København: VIVE.
- Kloppenborg, Hans Skov (2018): Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede børn og unge-område. En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2017. København: VIVE.

VIVE vil gerne takke de 17 kommuner i Region Sjælland for deres indsats med at opgøre og validere aktivitets- og udgiftsdata i forbindelse med projektets dataindsamling.

Vibeke Normann Andersen
Forsknings- og analysechef, VIVE Styring og Ledelse
2018

Indhold

Sammenfatning	5
1 Baggrund og formål	7
2 Udgifter pr. 18-64-årig indbygger	9
2.1 Fremgangsmåde.....	9
2.2 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner	10
2.3 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	15
3 Brugerandele i befolkningen	23
3.1 Fremgangsmåde.....	23
3.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	24
4 Enhedsudgifter – udgifter pr. bruger	33
4.1 Fremgangsmåde.....	33
4.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland	34
Bilag 1 Tabelbilag.....	45

Sammenfatning

Styregruppen for Rammeaftale Sjælland (RS17) har på baggrund af VIVEs (dengang KORAs) benchmarkinganalyser på det specialiserede socialområde i 2016 og 2017 besluttet at foretage en opdatering af analyserne som baggrund for fælles styringsinformation på området.

Analyserne i denne rapport giver viden om RS17-kommunernes udgiftsniveau, brugerandele og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde, fordelt på forskellige typer af sociale foranstaltninger. Rapporten opgør og sammenligner kommunernes udgifter pr. 18-64-årig indbygger i perioden 2014-2017. Desuden afdækkes og sammenlignes de enkelte kommuners brugerandele, dvs. antallet af brugere af sociale foranstaltninger pr. 18-64-årig indbygger, og enhedsudgifter, dvs. den gennemsnitlige udgiftstyngde pr. bruger.

Analyseresultater – hovedkonklusioner

Overordnet set viser resultaterne, at RS17-kommunernes udgiftsniveau på det specialiserede voksenområde pr. 18-64-årig indbygger er steget fra 2014 til 2017. I samme periode er andelen af botilbudsmottagere faldet en anelse i kommunerne i Region Sjælland, mens enhedsudgifterne til botilbud er steget. De udviklingstendenser, vi så i de to tidligere benchmarkinganalyser, herunder stigende brugerandele og faldende enhedsudgifter på botilbudsområdet, adskiller sig altså fra de tendenser, vi ser i perioden 2014-2017.

Udgifter pr. 18-64-årig

Den regionale benchmarking viser, at udgiftsniveauet på det specialiserede voksenområde blandt kommunerne i Region Sjælland set under ét ligger over gennemsnittet for hele landet. Samlet set bruger kommunerne i Region Sjælland 8.012 kr. pr. 18-64-årig indbygger på området i 2017. Lands gennemsnittet er 7.444 kr. pr. 18-64-årig. Ser man på de forskellige foranstaltningstyper, bruger kommunerne i Region Sjælland flere penge på botilbud efter servicelovens § 107 end gennemsnittet for hele landet, mens udgifterne for øvrige foranstaltningstyper ligger omkring landsgennemsnittet.

Fra 2014 til 2017 er de samlede udgifter til det specialiserede voksenområde steget med 6 % i kommunerne i Region Sjælland. Det er en udgiftsstigning, der er lidt større end på landsplan (3 %) og i øvrigt den højeste blandt de fem regioner. Til sammenligning er udgifterne i Region Hovedstaden steget med 1 %. I Region Sjælland har der været faldende udgifter til længerevarende botilbud, men stigende udgifter til øvrige foranstaltningstyper, især socialpædagogisk støtte.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes udgifter til voksenområdet i 2017 både samlet set og fordelt på foranstaltninger. De samlede udgifter i 2017 varierer mellem RS17-kommunerne fra ca. 6.500 kr. til ca. 13.700 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Kommunen med de højeste samlede udgifter pr. 18-64-årig indbygger har således dobbelt så høje udgifter som kommunen med de laveste. Ser man på de forskellige foranstaltninger, varierer udgifterne til § 85-støtte og til § 107- og 108-botilbud forholdsvis meget mellem kommunerne, om end forskellene i høj grad udlignes, når man ser på de samlede udgifter til botilbud og socialpædagogisk støtte.

Stort set alle RS17-kommunerne har haft stigende udgifter i perioden. Udgiftsstigningerne ligger i intervallet 1-18 %. Kun i én af kommunerne er de samlede udgifter på området faldet fra 2014 til 2017.

Brugerandele – brugere pr. 18-64-årig

I modsætning til de tidligere benchmarkinganalyser på det specialiserede voksenområde i Region Sjælland er der lidt færre borgere i 2017, der bor i et botilbud eller modtager hjælp og støtte i eget hjem, end der var i 2014, set i forhold til det samlede antal 18-64-årige indbyggere. Således har der været et fald på 1 % i det samlede antal borgere i botilbud og botilbudslignende boformer i perioden

2014-2017 opgjort pr. 10.000 18-64-årige. Brugerandelene på de øvrige foranstaltningstyper er til gengæld steget i samme periode.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes brugerandele på det specialiserede voksenområde i 2017. Kommunen med flest modtagere af botilbud og støtte pr. 10.000 18-64-årige indbyggere har knap tre gange så mange modtagere som kommunen med færrest. Samlet set har en gennemsnitlig RS17-kommune i 2017 81 borgere i botilbud eller botilbudslignende boformer pr. 10.000 18-64-årige indbyggere. Det tal svinger fra 45 til 119 botilbudsmottagere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere i de enkelte kommuner. Størst er variationen i brugerandele for handicaphjælperordninger efter servicelovens § 96 samt forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110.

Der er ligeledes forskelle i udviklingen i brugerandelene fra 2014 til 2017 mellem kommunerne i Region Sjælland. Otte kommuner har haft faldende brugerandele i botilbud og støtte i perioden, mens seks har haft stigende brugerandele. For tre kommuner har det ikke været muligt at opgøre udvikling i brugerandelen. Der har i de enkelte kommuner været et fald i den samlede brugerandel i botilbud på op til 17 % og stigninger på op til 29 %.

Enhedsudgifter – udgifter pr. bruger

Enhedsudgifterne er generelt steget fra 2014 til 2017 på det specialiserede voksenområde i kommunerne i Region Sjælland. Den enkelte borger i botilbud er således gennemsnitligt dyrere i 2017 end i 2014. Som tilfældet var med brugerandele, er denne tendens forskellig fra de mønstre, VIVE fandt i de tidligere analyser af RS17-kommunerne, hvor de samlede enhedsudgifter til botilbud var for nedadgående.

Den kommunale benchmarking viser, at der er forskel på RS17-kommunernes enhedsudgifter på voksenområdet i 2017. Gennemsnitligt koster en borger i Region Sjælland, der bor i botilbud eller botilbudslignende boformer, knap 700.000 kr. i 2017. Enhedsudgiften svinger med knap en faktor 2 mellem RS17-kommunerne – fra ca. 550.000 kr. pr. botilbudsmottager i den billigste kommune til knap 860.000 kr. pr. botilbudsmottager i den dyreste kommune.

Ser man på de forskellige botilbudstyper, er variationen størst i enhedsudgiften for § 107-botilbud (faktor 3). Enhedsudgifterne for § 108-botilbud og botilbudslignende boformer varierer mellem kommunerne i Region Sjælland med en faktor 2.

En gennemsnitlig botilbudsmottager i RS17-kommunerne er 6 % dyrere i 2017 end i 2014. Den samlede udvikling i enhedsudgifterne dækker over forskelle mellem kommunerne i Region Sjælland. 12 af de 17 kommuner har haft stigende enhedsudgifter i botilbud i perioden, mens 5 har haft faldende. Der har i de enkelte kommuner været stigninger i de samlede enhedsudgifter i botilbud på op til 38 % og fald på op til 18 %.

Flere brugere og lavere enhedsudgifter følges ad

Som tilfældet var i de tidligere benchmarkinganalyser, er der en sammenhæng mellem stigende brugerandele og faldende enhedsudgifter i den undersøgte periode 2014-2017. Jo flere af en kommunes borgere, der bor i botilbud, des billigere er den enkelte botilbudsmottager. En mulig forklaring kan være, at højere brugerandele er udtryk for en lettere visitation/et højere serviceniveau, hvorved borgere med et lavere støttebehov (og dermed lavere udgiftsbehov) er botilbudsmottagere, hvilket reducerer enhedsudgiften. En anden mulig forklaring kan være stordriftsfordele.

1 Baggrund og formål

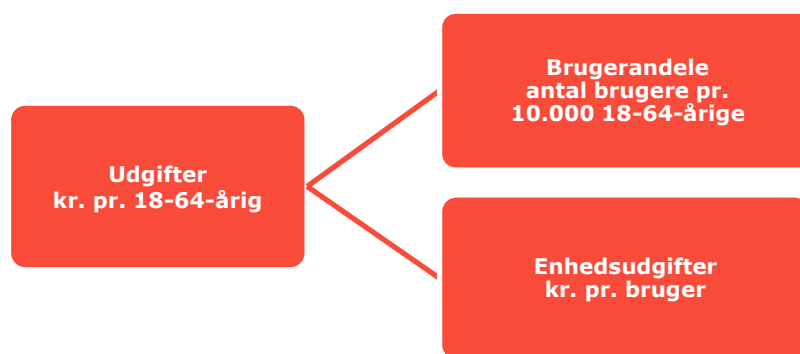
VIVE (dengang KORA) gennemførte i 2016¹ og 2017² benchmarkinganalyser på det specialiserede socialområde for de 17 kommuner i Region Sjælland (RS17). RS17 har besluttet at foretage en opdatering af datagrundlaget som baggrund for fælles styringsinformation på området.

Kommunerne har bl.a. behov for opdateret viden om, hvilke kommuner i Region Sjælland der har relativt høje eller lave brugerandele og enhedsudgifter, og hvordan niveauet for kommunerne i Region Sjælland set under ét ligger i forhold til niveauet i andre regioner på disse parametre.

Denne rapport giver viden om RS17-kommunernes udgifter, brugerandele og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde fordelt på forskellige typer af ydelser og foranstaltninger. Rapporten opgør og sammenligner først kommunernes udgifter pr. 18-64-årig indbygger. Derefter "dekomponeres" udgifterne ved at afdække og sammenligne antal brugere pr. 18-64-årig (brugerandelen) og brugernes gennemsnitlige udgiftstyngde (enhedsudgiften) i de enkelte kommuner.

Rapportens forskellige analyser og deres indbyrdes relationer er skitseret i Figur 1.1.

Figur 1.1 Fokus for rapportens forskellige analyser

De spørgsmål, som undersøges i denne rapport, er:

- Er udgifterne til det specialiserede voksenområde pr. 18-64-årig indbygger i kommunerne i Region Sjælland relativt høje eller lave i 2017 sammenlignet med andre regioner? Hvordan er udgifterne fordelt på forskellige ydelser og foranstaltninger?
- Hvordan har udgifterne pr. 18-64-årig indbygger udviklet sig over tid? Er der sket ændringer i udgifternes fordeling på forskellige ydelser og foranstaltninger?
- Hvor store brugerandele har kommunerne i Region Sjælland i det hele taget og i forhold til hinanden? Hvordan er brugerne fordelt på forskellige udvalgte foranstaltninger?
- Hvordan har brugerandelene udviklet sig over tid? Er der sket forskydninger fra nogen foranstaltninger til andre?
- Hvor høje enhedsudgifter har kommunerne i Region Sjælland i det hele taget og i forhold til hinanden? Hvordan ser enhedsudgifterne ud på forskellige udvalgte foranstaltninger?
- Hvordan har enhedsudgifterne udviklet sig over tid? Er nogen foranstaltninger faldet eller steget mere i pris end andre?

¹ Jævnfør rapporten "Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde – En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2010-2014" (KORA, 2016).

² Jævnfør rapporten "Udgifter, brugere og enhedsudgifter på det specialiserede voksenområde – En analyse af kommunerne i Region Sjælland, 2014-2015" (KORA, 2017).

I rapportens analyser ser vi kommunerne i et *myndighedsperspektiv*, hvilket betyder, at vi fokuserer på udgifter, enhedsudgifter og brugerandele for borgere, som kommunen har betalingsansvar for.

Generelt skal det bemærkes, at opgørelserne ikke er bedre end de udgiftskonteringer og indberetninger af brugertal, som ligger til grund for dem. Desuden understøtter den autoriserede kontoplan ikke en opdeling af alle relevante udgiftsgrupper. VIVE har kun i et vist omfang haft mulighed for at tage højde for dette, hvorfor der er taget forbehold herfor i rapporten.

Læsevejledning

Rapportens analyser er opdelt i tre kapitler:

- Kapitel 2 ser på udgifterne til området for botilbud og støtte til voksne handicappede og sindslidende opgjort pr. 18-64-årig indbygger og fordelt på forskellige ydelser og foranstaltninger. Udgifterne opgøres i 2014-2017 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland samt mellem Region Sjælland og de øvrige regioner.
- Kapitel 3 ser på brugerandele opgjort som antal brugere pr. 18-64-årig indbygger og fordelt på forskellige udvalgte foranstaltninger. Brugerandelene opgøres i 2014 og 2017 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland.
- Kapitel 4 ser på enhedsudgifter opgjort som udgifterne pr. bruger og fordelt på forskellige udvalgte foranstaltninger. Enhedsudgifterne opgøres i 2014 og 2017 og sammenlignes mellem kommunerne i Region Sjælland.

Hvert kapitel indeholder en kort beskrivelse af fremgangsmåden i analyserne.

2 Udgifter pr. 18-64-årig indbygger

2.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen opgør udgifterne til det specialiserede voksenområde pr. 18-64-årig indbygger på seks delområder. Undersøgelsen bygger på kommunernes indberettede regnskabsoplysninger til Danmarks Statistik. Vi opgør driftsudgifterne til de seks delområder efter de funktioner i den kommunale kontoplan, der fremgår af Tabel 2.1.

I rapportens analyser har vi fokus på de enkelte kommuners samlede udgiftsniveau på området uden skelen til, om udgifterne afholdes af kommunerne eller staten. Derfor opgøres udgifterne – som det også var tilfældet i VIVEs tidligere benchmarkinganalyser for RS17 – ekskl. statsrefusion.

Tabel 2.1 Seks delområder i opgørelsen af udgifter pr. 18-64-årig indbygger

Delområde	Serviceoven	Foranstaltningstype	Udgift jf. kontoplanen
1	§ 107	Midlertidige botilbud	5.38.52
2	§ 108	Længerevarende botilbud	5.38.50
3	§ 85	Socialpædagogisk støtte	5.32.33 grp. 004, 200 og 999
4	§§ 95-96	Intensiv hjælp og pleje i eget hjem	5.32.32 grp. 002-003
5	§ 110	Forsorgshjem og herberger	5.38.42 grp. 001 samt andel af grp. 092 og 999
6	§§ 103-104	Dagtilbud	5.38.58 5.38.59

Note: Udgifterne opgøres ekskl. statsrefusion.

Delområde 1 og 2 indeholder de kommunale nettodriftsudgifter til midlertidige eller længerevarende ophold i botilbud efter servicelovens § 107 og § 108. Udgifter til kommunens egne borgeres ophold i kommunale, regionale og private botilbud er indeholdt i afgrænsningen.

Delområde 3 indeholder kommunernes udgifter til socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. Det er væsentligt at bemærke, at disse udgifter er en blanding af udgifter til støtte i borgeres (private) hjem og udgifter til støtte i botilbudslignende boformer oprettet efter almenboliglovens § 105 eller anden lovgivning.³ En del botilbud efter servicelovens § 107 og 108 er de seneste år omlagt til boliger efter almenboliglovens § 105 mv. med tilknyttet § 85-støtte. Imidlertid er det VIVEs indtryk, at omlægningerne ikke har haft væsentlig betydning for indholdet af ydelsen. Det betyder, at den del af den bogførte § 85-støtte, der udføres i botilbudslignende boformer, er sammenlignelig med udgifterne under delområde 1 og 2. For at få et rimeligt billede af de samlede udgifter til at drive botilbud og botilbudslignende boformer må man derfor betragte delområde 1, 2 og 3 sammen. Dog vil det samlede tal indeholde udgifter til § 85-støtte i borgeres eget (private) hjem, hvilket giver en vis usikkerhed. Ledelse og administration (gruppering 200) og de uautoriserede grupperinger (gruppering 999) på funktion 5.32.33 er medtaget i delområde 3, da det skønnes, at udgifter til ledelse og administration samt udgifter konteret på autoriserede grupperinger på funktion 5.32.33 i al overvejende grad kan henføres til institutioner under handicapområdet.

³ Det skyldes, at lønudgifterne til støttetimer i botilbudslignende boliger oprettet efter almenboliglovens § 105 mv. formelt set er "støtte i eget hjem", og derfor bør konteres som § 85-støtte.

Delområde 4 indeholder kommunernes udgifter til intensiv praktisk hjælp og personlig pleje i eget hjem, herunder handicaphjælperordninger efter servicelovens § 96 og tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95.⁴

Delområde 5 indeholder kommunernes udgifter til forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110. I udgiftsafgrænsningen af delområde 6 medtages udgifter konteret på ikke-delområde-specifikke grupperinger, dvs. udgifter på grupperinger, som kan vedrøre andre områder end forsorgshjem og herberger. Det drejer sig om gruppering 092 (beboeres betaling) og gruppering 999 (uautoriserede grupperinger). VIVE har valgt den fremgangsmåde, at delområde 6 tildeles en andel af udgifterne på gruppering 092 og 999 ud fra den andel, som udgifterne til 5.38.42, gruppering 001 udgør af de samlede udgifter på funktion 5.38.42 (ekskl. de ikke-delområde-specifikke grupperinger).

Endelig vedrører delområde 6 dagtilbud til voksne efter servicelovens §§ 103 og 104. Det drejer sig om beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud.

I afsnit 2.2 sammenligner vi udgifterne i kommunerne i Region Sjælland set under ét med kommunerne i de øvrige regioner. I afsnit 2.3 sammenligner vi udgifterne i de 17 kommuner inden for Region Sjælland. I hvert afsnit ser vi først på udgifterne pr. 18-64-årig i 2017 og dernæst på udviklingen i udgifterne i perioden 2014-2017.

2.2 Regional benchmarking: Region Sjælland sammenlignet med andre regioner

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor høje udgifter pr. 18-64-årig indbygger har kommunerne i Region Sjælland generelt i forhold til øvrige regioner i 2017?
- Hvordan er udgifterne sammensat på foranstaltningstyper i Region Sjælland i forhold til andre regioner, herunder: Hvor ligger udgiftstygden?
- Hvordan har udgifterne ændret sig over tid? Har udgiftsudviklingen i kommunerne i Region Sjælland været anderledes end i de øvrige regioner? Og er der forskel på foranstaltningstyper?

2.2.1 Udgifter 2017

Udgifter pr. 18-64-årig

Tabel 2.2 viser kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende pr. 18-64-årig indbygger fordelt på de seks delområder i de fem regioner i 2017.

---

⁴ Udgifter til praktisk hjælp og pleje efter servicelovens § 83, der ydes til voksne handicappede i eget hjem eller pleje- og ældreboliger, er ikke indeholdt i vore udgiftsafgrænsninger. De er konteret på funktion 5.32.32. Det er ikke muligt at adskille disse udgifter fra udgifterne til hjemmehjælp til ældre borgere. Da sidstnævnte udgør den største andel af disse udgifter, har vi vurderet, at fejlen samlet set vil være langt større ved at medtage dem end ved ikke at gøre det. Det giver dog en vis tendens til at undervurdere de samlede handicapudgifter.

Tabel 2.2 Kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2017 (kr. pr. 18-64-årig, vægtede gennemsnit)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	§ 85 Socialpæda- gogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgs- hjem og her- berger	I alt
Region Sjælland	1.715	1.989	2.392	580	1.112	224	8.012
Region Hovedstaden	1.284	2.787	1.105	571	1.079	292	7.118
Region Syddanmark	1.232	1.981	2.283	568	1.043	207	7.315
Region Midtjylland	1.064	1.122	3.108	657	901	289	7.141
Region Nordjylland	1.631	1.015	4.059	693	1.053	223	8.673
Hele landet	1.318	1.954	2.278	603	1.033	258	7.444

Note: Udgiftsniveauet for Region Sjælland, både i alt og for flere af delområderne, er forskellig fra udgiftsniveauet i henhold til tal fra Danmarks Statistik, da VIVE for flere af RS17-kommunerne har foretaget justeringer af udgifter. Justeringerne er foretaget på baggrund af oplysninger fra de pågældende kommuner.

Det fremgår af tabellen, at der er en vis variation i udgifterne til voksne handicappede og sindslidende i 2017 på tværs af de fem regioner. Kommunerne i Region Sjælland bruger i alt 8.012 kr. pr. 18-64-årig indbygger på området. Udgiftsniveauet i Region Sjælland er dermed det næsthøjeste i de fem regioner og højere end landsgennemsnittet i 2017.

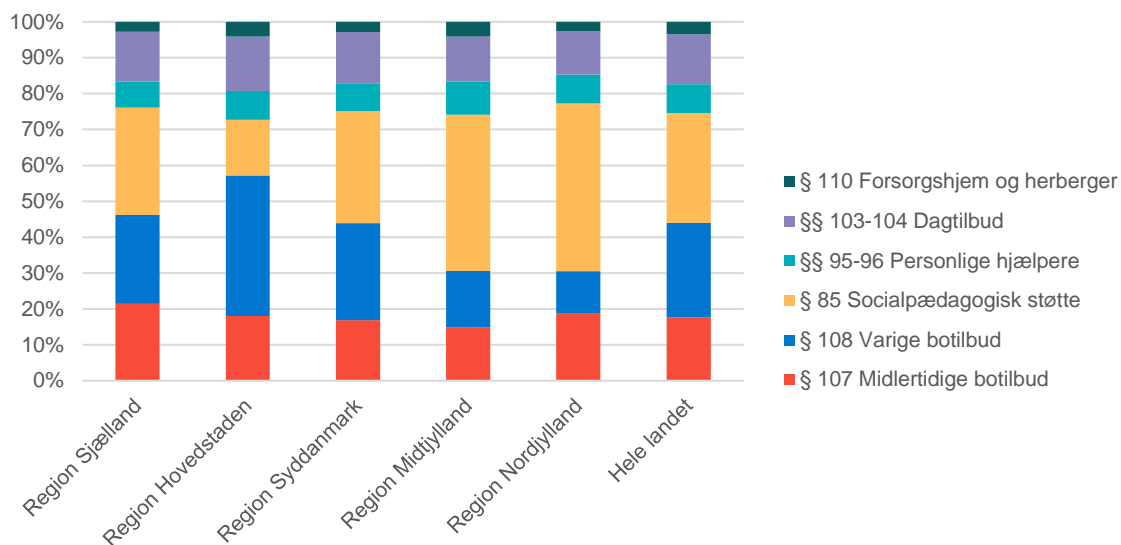
Tabel 2.2 viser også, hvor mange penge kommunerne i de forskellige regioner bruger pr. 18-64-årig indbygger i forskellige foranstaltningstyper. Det ses, at kommunerne i Region Sjælland har højere udgifter pr. 18-64-årig til botilbud efter servicelovens §§ 107-108, socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 og dagtilbud til voksne end landsgennemsnittet, mens udgifterne til personlige hjælperordninger efter servicelovens §§ 95-96 samt forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 er lavere end det landsgennemsnitlige niveau.

Udgifternes fordeling på foranstaltningstyper

Figur 2.1 viser fordelingen af de samlede udgifter på de seks delområder blandt kommunerne i de fem regioner og hele landet.⁵ Det giver et billede af forskellene mellem kommunernes adfærd og vilkår inden for det specialiserede voksenområde, herunder prioritering af midler, borgernes behov, fagligt fokus mv.

⁵ Tallene bag figuren fremgår af Bilagstabel 1.1.

Figur 2.1 Procentvis fordeling på ydelser af kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2017 (vægtede gennemsnit)

Figuren viser, at en større del af udgifterne i kommunerne i Region Sjælland går til midlertidige botilbud efter servicelovens § 107, end det er tilfældet på landsplan. Til gengæld går en lavere andel af udgifterne til varige botilbud efter servicelovens § 108, personlige hjælpere efter §§ 95-96 og socialpædagogisk støtte efter § 85, mens andelen af udgifterne, der anvendes på dagtilbud efter §§ 103-104 samt forsorgshjem og herberger efter § 110 er på samme niveau som landsgennemsnittet.

2.2.2 Udvikling i udgifterne 2014-2017

Tabel 2.3 viser den procentvise udvikling i kommunernes udgifter i faste priser i perioden fra 2014 til 2017 opdelt på regioner og foranstaltningstyper.

Tabel 2.3 Procentvis udvikling i kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2014-2017 (udvikling i faste priser, vægtede gennemsnit)

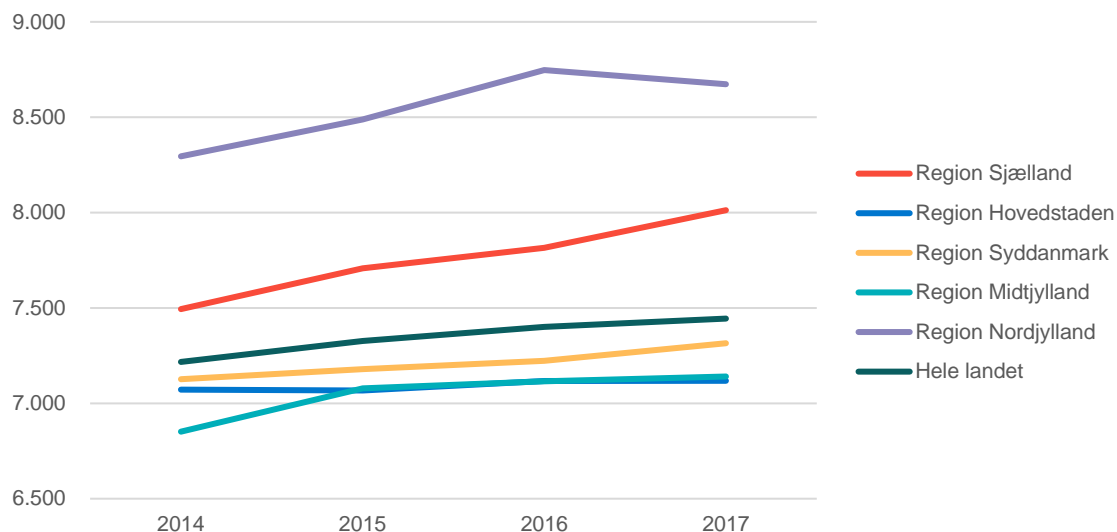
	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	§ 85 Socialpæda- gogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgs- hjem og her- berger	I alt
Region Sjælland	9 %	-23 %	52 %	21 %	2 %	13 %	6 %
Region Hovedstaden	-3 %	-9 %	40 %	3 %	0 %	2 %	1 %
Region Syddanmark	-2 %	-24 %	60 %	2 %	-3 %	8 %	3 %
Region Midtjylland	1 %	-16 %	19 %	2 %	-3 %	2 %	4 %
Region Nordjylland	3 %	-8 %	13 %	0 %	-5 %	3 %	5 %
Hele landet	1 %	-15 %	32 %	4 %	-2 %	4 %	3 %

Note: Den procentvise udvikling i Region Sjælland er for nogle af delområderne forskellig fra udgiftsniveauet i henhold til tal fra Danmarks Statistik. Det drejer sig om midlertidige og varige botilbud efter §§ 107-108 og socialpædagogisk støtte efter § 85. Denne forskel kommer af, at VIVE for flere af RS17-kommunerne har foretaget justeringer af udgifter på baggrund af oplysninger fra de pågældende kommuner. Af samme grund er den samlede udvikling for Region Sjælland 1 procentpoint lavere sammenlignet med udviklingen i henhold til tal fra Danmarks Statistik.

Tabellen viser, at de samlede udgifter pr. 18-64-årig er steget mere blandt kommunerne i Region Sjælland, end det er tilfældet på landsplan. Det gælder for kommunerne i Region Sjælland såvel som på landsplan, at der er sket et markant fald i udgifterne til varige botilbud. Kommunerne i Region Sjælland har til gengæld øget udgifterne pr. 18-64-årig til midlertidige botilbud, socialpædagogisk støtte samt forsorgshjem og herberger forholdsvis markant sammenlignet med landsplanet. Ligeledes er udgifterne til dagtilbud til voksne steget fra 2014 til 2017 blandt kommunerne i Region Sjælland, mens udgifterne på landsplan har været for nedadgående i perioden.

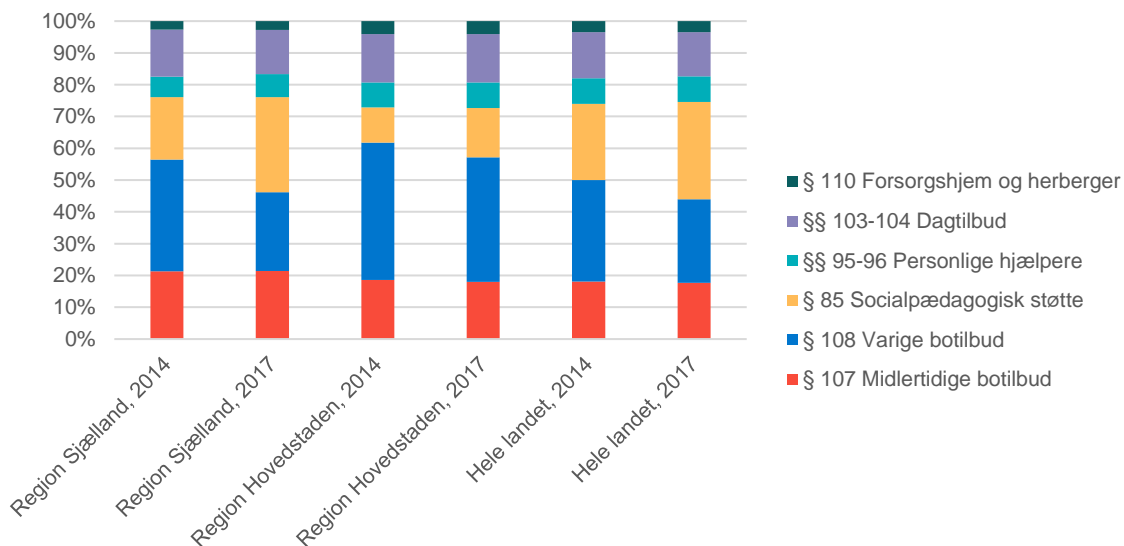
Figur 2.2 illustrerer udviklingen i kroner og øre i de samlede kommunale udgifter til voksne handicappede og sindslidende i perioden fra 2014 til 2017 fordelt på beliggenhedsregion. Det fremgår af figuren, at kommunerne i Region Sjælland har oplevet en stigning i udgifterne i hele perioden. Også de øvrige regioner har haft stigende udgifter pr. 18-64-årig fra 2014 til 2017, om end ikke i samme omfang som det er tilfældet for Region Sjælland. Region Sjælland og Region Nordjylland har i hele perioden de højeste udgifter, mens Region Midtjylland og Region Hovedstaden har de laveste.

Figur 2.2 Udviklingen i kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2014-2017 (2017-priser, kr. pr. 18-64-årig, vægtede gennemsnit)

For at få et andet perspektiv på udgifternes udvikling kan vi se på udviklingen i fordelingen af midler *inden* for det samlede specialiserede voksenområde fra 2014 til 2017. Denne udvikling er illustreret i Figur 2.3, der viser den procentvise fordeling af udgifter på de seks delområder i 2014 og 2017 i henholdsvis Region Sjælland, Region Hovedstaden og hele landet.

Figur 2.3 Procentvis fordeling på ydelser af kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2014 og 2017 (vægtede gennemsnit)

Det ses, at delområde 4-6 udgør nogenlunde den samme andel af de samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende i 2017, som de udgjorde i 2014. Det gælder også for hele landet. Hvis man ser på udviklingen i fordelingen af midler til botilbud og støtte alene (delområde 1-3), er der sket en omfordeling af midler fra især varige botilbud efter servicelovens § 108 til § 85-støtte og

eventuelt personlige hjælperordninger efter servicelovens §§ 95-96.⁶ Det gælder såvel kommunerne i Region Sjælland og Region Hovedstaden som på landsplan.

2.3 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor store forskelle er der mellem kommunerne i Region Sjælland på udgifterne opgjort pr. 18-64-årig borger?
- Hvor store forskelle er der i udgifternes sammensætning på foranstaltningstyper inden for regionen? Er der forskel mellem kommunerne på, hvor udgiftstyngden ligger?
- Hvordan har udgifterne ændret sig over tid? Har der været forskel på udgifternes udvikling mellem kommunerne i Region Sjælland? Og er der forskel på foranstaltningstyper?

2.3.1 Udgifter 2017

Udgifter pr. 18-64-årig

Tabel 2.4 viser RS17-kommunernes udgifter til det specialiserede voksenområde pr. 18-64-årig indbygger fordelt på de seks delområder.

Tabel 2.4 RS17-kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2017 (kr. pr. 18-64-årig, uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	§ 85 Socialpæ- dagogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger	I alt
Faxe	2.143	1.639	2.049	488	1.022	141	7.482
Greve	1.735	1.395	1.753	640	865	239	6.627
Guldborgsund	1.959	2.876	1.912	469	1.261	477	8.954
Holbæk	1.617	542	3.139	632	1.082	200	7.212
Kalundborg	1.294	1.294	4.670	615	1.194	142	9.210
Køge	1.631	2.486	1.516	713	908	198	7.452
Lejre	2.435	2.273	1.828	639	1.233	106	8.514
Lolland	2.240	6.108	2.117	968	1.784	470	13.686
Næstved	1.512	3.541	936	528	812	300	7.629
Odsherred	2.613	2.615	1.609	1.062	1.145	131	9.176
Ringsted	1.651	882	2.634	350	1.245	131	6.893
Roskilde	1.458	1.471	1.974	523	948	76	6.451
Slagelse	1.457	1.274	3.710	305	1.187	367	8.300
Solrød	2.063	2.019	1.229	573	913	106	6.903
Sorø	1.631	1.121	4.515	578	1.389	99	9.334
Stevns	2.294	2.047	1.083	554	815	47	6.839
Vordingborg	1.250	640	3.491	633	1.500	205	7.719
Region Sjælland	1.822	2.013	2.363	604	1.135	202	8.140

Note: Forskellene på gennemsnitstallene for Region Sjælland i denne tabel og Tabel 2.2 skyldes, at tallene i denne tabel er uvægtede, mens tallene i Tabel 2.2 er vægtede.

⁶ Udviklingen i fordelingen af udgifter på ydelser i procentpoint i alle fem regioner og hele landet fremgår af Bilagstabel 1.2.

Det fremgår af tabellen, at en gennemsnitlig kommune i Region Sjælland samlet set bruger 8.140 kr. pr. 18-64-årig indbygger på voksne handicappede og sindslidende i 2017.⁷ De samlede udgifter i de enkelte kommuner varierer fra ca. 6.500 kr. pr. 18-64-årig indbygger til ca. 13.700 kr. pr. 18-64-årig indbygger. Der er således en faktor to mellem kommunen med det laveste samlede udgiftsniveau og kommunen med det højeste. Derudover viser tabellen følgende:

- En gennemsnitlig RS17-kommune anvender 1.822 kr. pr. 18-64-årig indbygger på midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 i 2017. Udgifterne til § 107-botilbud varierer mellem kommunerne fra ca. 1.300 til ca. 2.600 kr. pr. 18-64-årig indbygger.
- I en gennemsnitlig RS17-kommune er udgifterne til længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 2.013 kr. pr. 18-64-årig indbygger i 2017. Udgiftsniveauet i kommunerne svinger mellem ca. 500 kr. og 6.100 kr. pr. 18-64-årig indbygger.
- I en gennemsnitlig RS17-kommune er udgifterne til socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 2.363 kr. pr. 18-64-årig indbygger i 2017. Udgifterne pr. 18-64-årig indbygger varierer mellem ca. 900 til ca. 4.700 kr.
- En gennemsnitlig RS17-kommune anvender 604 kr. pr. 18-64-årig indbygger på hjælperordninger efter servicelovens §§ 95-96. Her svinger udgifterne i kommunerne fra ca. 300 til ca. 1.100 kr. pr. 18-64-årig indbygger.
- I en gennemsnitlig RS17-kommune er udgifterne til dagtilbud efter servicelovens §§ 103-104 1.135 kr. pr. 18-64-årig indbygger i 2017. Udgifterne pr. 18-64-årig indbygger varierer mellem ca. 800 til ca. 1.800 kr.
- Gennemsnitligt set anvender kommunerne i Region Sjælland 202 kr. pr. 18-64-årig indbygger på forsorgshjem og herberger efter § 110. Udgifterne til denne foranstaltningstype varierer fra ca. 50 og op til ca. 500 kr. pr. 18-64-årig indbygger.

Forskellene mellem de 17 kommuners samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende pr. 18-64-årig indbygger i 2017 er illustreret på landkortet i Figur 2.4.

---

⁷ Dette tal er anderledes end de 8.012 kr. pr. 18-64-årig i Tabel 2.2. Det skyldes, at tallene i Tabel 2.4 er uvægtede gennemsnit, mens tallene i Tabel 2.2 er vægtede.

Figur 2.4 RS17-kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2017
(kr. pr. 18-64-årig indbygger)

Udgifternes fordeling på foranstaltningstyper

Tabel 2.5 viser den procentvise fordeling af de enkelte kommuners samlede udgifter til området på de seks delområder. Det giver et billede af forskellene i kommunernes prioritering af midler inden for det specialiserede voksenområde.

Tabel 2.5 Procentvis fordeling på ydelser af RS17-kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2017 (uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	§ 85 Socialpæ- dagogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger	I alt
Faxe	29 %	22 %	27 %	7 %	14 %	2 %	100 %
Greve	26 %	21 %	26 %	10 %	13 %	4 %	100 %
Guldborgsund	22 %	32 %	21 %	5 %	14 %	5 %	100 %
Holbæk	22 %	8 %	44 %	9 %	15 %	3 %	100 %
Kalundborg	14 %	14 %	51 %	7 %	13 %	2 %	100 %
Køge	22 %	33 %	20 %	10 %	12 %	3 %	100 %
Lejre	29 %	27 %	21 %	8 %	14 %	1 %	100 %
Lolland	16 %	45 %	15 %	7 %	13 %	3 %	100 %
Næstved	20 %	46 %	12 %	7 %	11 %	4 %	100 %
Odsherred	28 %	28 %	18 %	12 %	12 %	1 %	100 %
Ringsted	24 %	13 %	38 %	5 %	18 %	2 %	100 %
Roskilde	23 %	23 %	31 %	8 %	15 %	1 %	100 %
Slagelse	18 %	15 %	45 %	4 %	14 %	4 %	100 %
Solrød	30 %	29 %	18 %	8 %	13 %	2 %	100 %
Sorø	17 %	12 %	48 %	6 %	15 %	1 %	100 %
Stevns	34 %	30 %	16 %	8 %	12 %	1 %	100 %
Vordingborg	16 %	8 %	45 %	8 %	19 %	3 %	100 %
Region Sjælland	23 %	24 %	29 %	7 %	14 %	2 %	100 %

Note: Forskellene på gennemsnitstallene for Region Sjælland i denne tabel og i Figur 2.1 og Bilagstabel 1.1 skyldes, at tallene i denne tabel er uvægtede, mens tallene i Figur 2.1 og Bilagstabel 1.1 er vægtede.

Tabellen viser, at $\frac{3}{4}$ af de samlede udgifter i en gennemsnitlig RS17-kommune går til botilbud og § 85-støtte, og at denne andel svinger mellem 70-79 % blandt kommunerne. Den maksimale forskel er altså 9 procentpoint, når man betragter delområde 1-3 samlet.

Forskellene mellem kommunerne er mere markante, når man ser på, hvor stor en andel af de samlede udgifter de enkelte typer af foranstaltninger udgør. De største forskelle mellem kommunerne ses i relation til varige botilbud og § 85-støtte, hvor andelen varierer med knap 40 procentpoint. Andelen for midlertidige botilbud svinger mindre mellem kommunerne (ca. 20 procentpoint), mens andelen for de resterende foranstaltningstyper svinger 5-9 procentpoint.

2.3.2 Udvikling i udgifterne 2014-2017

Tabel 2.6 viser den procentvise udvikling i RS17-kommunernes udgifter i faste priser i perioden fra 2014 til 2017 fordelt på de seks delområder.

Tabel 2.6 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2014-2017 (udvikling i kr. pr. 18-64-årig i faste priser, uvægtet gennemsnit for regionens kommuner)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	§ 85 Socialpæ- dagogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger	I alt
Faxe	43 %	-28 %	61 %	18 %	13 %	63 %	16 %
Greve	19 %	-9 %	10 %	64 %	7 %	293 %	14 %
Guldborgsund	34 %	-8 %	-4 %	22 %	-1 %	20 %	4 %
Holbæk	11 %	-58 %	39 %	0 %	3 %	-36 %	3 %
Kalundborg	-45 %	-45 %	121 %	8 %	2 %	14 %	6 %
Køge	20 %	-13 %	50 %	3 %	-4 %	17 %	6 %
Lejre*	-3 %	-9 %	91 %	-9 %	16 %	-38 %	8 %
Lolland	71 %	-1 %	2 %	20 %	-20 %	45 %	6 %
Næstved	52 %	4 %	51 %	22 %	11 %	15 %	18 %
Odsherred	-15 %	0 %	61 %	-13 %	-2 %	371 %	1 %
Ringsted	-34 %	-51 %	125 %	35 %	2 %	-35 %	-4 %
Roskilde	12 %	-7 %	-3 %	147 %	2 %	-29 %	5 %
Slagelse	-11 %	-61 %	226 %	1 %	16 %	19 %	8 %
Solrød	43 %	-18 %	0 %	155 %	-2 %	80 %	9 %
Sorø	-31 %	-44 %	81 %	18 %	-2 %	55 %	6 %
Stevns	44 %	-14 %	-2 %	16 %	-10 %	265 %	6 %
Vordingborg**	152 %	-	-	85 %	13 %	-6 %	17 %
Region Sjælland	7 %	-19 %	52 %	20 %	1 %	18 %	7 %

Note: Forskellene på gennemsnitstallene for Region Sjælland i denne tabel og Tabel 2.3 skyldes, at tallene i denne tabel er uvægtede, mens tallene i Tabel 2.3 er vægtede.

* I Lejre Kommune er en del botilbud efter servicelovens § 108 de seneste år omlagt til boliger efter almenboliglovens § 105 mv. med tilknyttet § 85-støtte.

** Udviklingen i udgiftsniveauet for Vordingborg Kommune er ikke beregnet for botilbud efter servicelovens § 108 og socialpædagogisk støtte, da kommunen ikke har kunnet levere valide udgiftstal for 2014. Derfor indgår Vordingborg Kommunes tal ikke i regionsgennemsnittet for de to foranstaltningstyper.

Tabellen viser overordnet, at der i den gennemsnitlige RS17-kommune har været en stigning på 7 % i de samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende. Kun i én af kommunerne er de samlede udgifter på området faldet fra 2014 til 2017, mens udgifterne i de resterende kommuner er steget mellem 1 % og 18 %. Derudover viser tabellen følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er udgifterne til § 107-botilbud steget med 7 % i perioden 2014-2017. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 45 % og stigninger på op til 152 %.
- Gennemsnitligt set er udgifterne til § 108-botilbud i RS17-kommunerne faldet med knap 20 % fra 2014 til 2017. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 61 % til stigninger på op til 4 %.
- Gennemsnitligt set er udgifterne til § 85-støtte i RS17-kommunerne steget med 52 % fra 2014 til 2017. Udviklingen i udgiftsniveauet mellem kommunerne svinger fra -4 % og til 226 %. For nogle kommuner (fx Lejre Kommune) skyldes den forholdsvis markante udvikling i udgiftsniveauet for § 85-støtte omlægning af botilbud efter servicelovens §§ 107-108 til boliger efter almenboliglovens § 105 mv. med tilknyttet § 85-støtte.

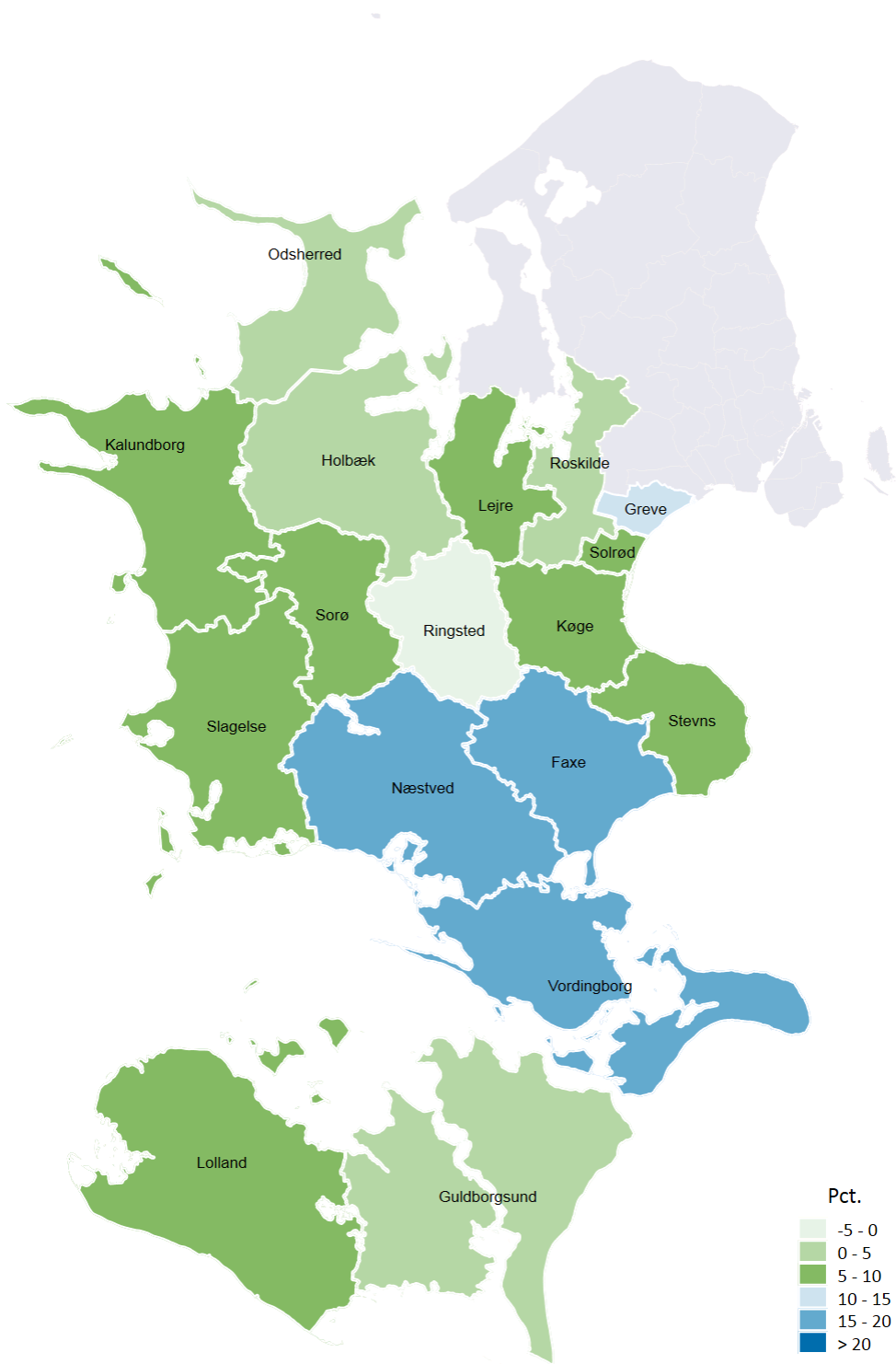
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er udgifterne til §§ 103-104-dagtilbud steget en anelse (1 %) fra 2014 til 2017. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 20 % og stigninger på op til 16 %.
- Endelig er udgifterne i den gennemsnitlige RS17-kommune til hjælperordninger efter servicelovens §§ 95-96 samt forsorgshjem og herberger efter § 110 steget med henholdsvis 20 % og 18 % fra 2014 til 2017.⁸ I den forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at der i mange af kommunerne er et forholdsvis begrænset antal borgere, som modtager personlige hjælperordninger efter §§ 95-96 og er brugere af forsorgshjem og herberger efter § 110. Det betyder, at til- og afgang af selv få brugere kan påvirke den procentvise udvikling i kommunernes udgifter betragteligt.

Forskellene i den procentvise udvikling i de 17 kommuners samlede udgifter til voksenområdet fra 2014 til 2017 er illustreret på landkortet i Figur 2.5.

---

⁸ Den procentvise udvikling i RS17-kommunernes udgifter til forsorgshjem og herberger er 8 %, hvis kommunerne med ekstreme værdier udelades.

Figur 2.5 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende, 2014-2017 (udvikling i faste priser)

Udvikling i udgifternes fordeling på foranstaltningstyper

Udviklingen i fordelingen af midler inden for det samlede specialiserede voksenområde fra 2014 til 2017 i de enkelte kommuner afspejler udgifternes procentvise udvikling. Således er der i en række kommuner sket en omprioritering af midler fra varige botilbud efter servicelovens § 108 til både midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 og til § 85-støtte i bl.a. botilbudslignende boformer. Delområde 4-6 udgør i de fleste RS17-kommuner nogenlunde den samme andel af de samlede udgifter i 2017 som i 2014. De enkelte kommuners tal fremgår af Bilagstabel 1.3.

3 Brugerandele i befolkningen

3.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen opgør brugerandelen som antallet af brugere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere i de 17 kommuner i Region Sjælland. Brugerandelen afspejler en blanding af den enkelte kommunes serviceniveau og dens udgiftsbehov, dvs. borgernes behov for hjælp og støtte. Brugerandelene opgøres på følgende seks delområder:

- Længerevarende botilbud efter servicelovens § 108
- Midlertidige botilbud efter servicelovens § 107
- Botilbudslignende boformer efter almenboligloven med tilknyttet § 85-støtte
- Handicaphjælperordning (BPA) efter servicelovens § 96
- Socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 i eget (private) hjem
- Forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110.

Datakilder

Der findes kun få nationale valide, sammenlignelige og dækkende registerdata for antallet af brugere på det specialiserede voksenområde. I denne undersøgelse anvendes derfor brugertal, som er indsamlet direkte fra de enkelte kommuner i Region Sjælland via spørgeskemaer med henblik på at kunne følge udviklingen fra 2014 til 2017.

Størstedelen af de indberettede brugertal er opgjort som antal CPR-numre. Suppleringsvis har vi dog bedt kommunerne om at indberette brugertal for midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 opgjort både som antal CPR-numre og som antal helårspersoner. Dette er gjort ud fra en viden om, at der kan være forskelle mellem kommunerne på, om brugertallet opgøres på den ene eller den anden måde. Forskellene i tallene hænger bl.a. sammen med, at det varierer fra kommune til kommune, hvordan brugen af botilbud til midlertidigt ophold efter servicelovens § 107 er tilrettelagt.

I analyserne sammenlignes de sjællandske kommuner med hinanden og med regionsgennemsnittet. Da oplysningerne om brugertal kun er indsamlet for kommunerne i Region Sjælland, giver analysens datagrundlag ikke mulighed for at sammenligne Region Sjælland med de øvrige regioner eller landsgennemsnittet.

Datas validitet og sammenlignelighed

I dette afsnit beskriver vi kort de forbehold, der skal tages, når man vurderer resultaterne af analysen i forhold til validitet og sammenlignelighed af brugertallene, som indgår i undersøgelsen.

For det første har nogle kommuner angivet, at de ikke har oplysninger om, hvorvidt eksternt købte botilbudspladser er opført efter serviceloven, almenboligloven eller anden lovgivning. Derfor har de fordelt de borgere, der køber botilbudspladser til eksternt, på midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven. Det betyder formentlig en tendens til at undervurdere omfanget af borgere i botilbudslignende boformer efter almenboligloven mv., både generelt og i særlig grad for de kommuner, der køber flest pladser eksternt. I forhold til opgørelsen af enhedsudgifter i midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven har det formentlig mindre betydning, da udgifterne må forventes at være fordelt i henhold til de oplysninger, kommunen har om borgerne. Dog kan det påvirke enhedsudgiften for borgere i botilbudslignende boformer i opadgående retning, jf. også afsnit 4.1.

Det måske væsentligste problem for sammenligneligheden knytter sig atter til sammenblandingen af og gråzonen mellem § 85-støtte i eget (private) hjem og i botilbudslignende boformer efter almenboligloven eller anden lovgivning. Ud over problemet med at adskille disse to brugergrupper og – især – udgifterne hertil er der et problem med at sammenligne brugertallene, da de ikke siger noget om, hvor mange timer den enkelte borger er visiteret til. Hver borger med § 85-støtte i eget hjem tæller således som én modtager i opgørelsen, uanset om borgeren modtager én time eller ti timers socialpædagogisk støtte om ugen. Sammenligningen er altså meget følsom over for forskelle i brugernes gennemsnitlige tyngde mellem kommunerne.

De ovennævnte forbehold for datas validitet og sammenlignelighed mellem kommuner og over tid betyder, at vi samlet set har større tiltro til de samlede brugertal og enhedsudgifter i botilbud end til de brugertal og enhedsudgifter, der er opdelt på ydelser og paragraffer. Det skal man være opmærksom på, når man fortolker resultaterne.

Endelig skal det nævnes, at det specialiserede voksenområde er karakteriseret ved, at modtagerne har meget forskellige og specialiserede behov. Det betyder, at sammenligneligheden på området generelt er lavere end på nogle andre kommunale serviceområder. Desuden er det erfaringsmæssigt vanskeligt på det specialiserede voksenområde at etablere en sammenhæng mellem målbare strukturelle og socioøkonomiske baggrundsforhold og udgifterne pr. indbygger og pr. bruger. Derfor er det på dette område mindre meningsfuldt at forsøge at korrigere for målbare forskelle i baggrundsvilkår mellem kommunerne.

I afsnit 3.2 sammenligner vi brugerandelene i de 17 kommuner inden for Region Sjælland med hinanden og med det henholdsvis vægtede og uvægtede regionsgennemsnit. Vi ser først på antallet af brugere pr. 10.000 18-64-årige i 2017 og dernæst på udviklingen i brugerandelene i perioden 2014-2017.

3.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

I dette afsnit belyses følgende spørgsmål:

- Hvor store forskelle er der mellem kommunerne i Region Sjælland på, hvor stor en andel af deres borgere der modtager botilbud, handicaphjælperordning (BPA) eller § 85-støtte i eget hjem?
- Hvor store forskelle er der på fordelingen af brugere på forskellige foranstaltningstyper? Er der forskel mellem kommunerne på, hvilke typer af tilbud der bruges mest?
- Har billedet ændret sig fra 2014 til 2017? Er brugerandelen steget eller faldet, og er der sket forskydninger i fordelingen af borgere på de forskellige foranstaltningstyper?
- Har der været forskel på udviklingen i brugerandele mellem kommunerne i Region Sjælland fra 2014 til 2017? Og er der forskel på foranstaltningstyper?

3.2.1 Brugerandele 2017

Tabel 3.1 viser RS17-kommunernes antal brugere på voksenområdet pr. 10.000 18-64-årige indbyggere i 2017 fordelt på de seks delområder.

Tabel 3.1 Antal modtagere af botilbud og støtte pr. 10.000 18-64-årige indbyggere, 2017

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	Botilbudslignende boformer	Botilbud i alt	§ 96 BPA	Botilbud og BPA i alt	§ 85- støtte i eget hjem	§ 110 Forsorgs- hjem og herber- ger
Faxe	39	16	16	71	5	76	89	14
Greve	28	16	23	66	4	70	91	18
Guldborgsund*	33	41	-	-	4	-	-	51
Holbæk*	32	7	-	-	4	-	-	-
Kalundborg	36	22	36	94	4	98	206	3
Køge	31	27	24	82	5	86	100	12
Lejre	37	21	18	76	7	83	107	4
Lolland*	58	75	-	-	5	-	337	34
Næstved	35	47	12	94	2	96	139	23
Odsherred**	48	26	18	93	10	103	168	-
Ringsted	32	9	36	77	3	80	94	11
Roskilde	27	18	17	62	3	65	133	5
Slagelse	32	14	47	93	2	95	140	22
Solrød	31	28	20	78	4	82	77	6
Sorø***	28	13	77	119	6	124	-	7
Stevns	37	29	17	84	1	84	90	4
Vordingborg	14	6	25	45	3	48	214	5
Region Sjælland	34	24	28	81	4	85	142	15

Note: * Guldborgsund, Holbæk og Lolland Kommuner har i 2017 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte. Disse kommuner indgår derfor ikke i beregning af gennemsnit for botilbudslignende boformer, botilbud i alt samt botilbud og BPA i alt. Guldborgsund og Holbæk Kommuner har desuden ikke indberettet brugertal for § 85-støtte i eget hjem og indgår derfor ikke i beregning af gennemsnit for § 85-støtte i eget hjem. Endelig har Holbæk Kommune ikke indberettet antal modtagere af tilbud efter servicelovens § 110 og indgår derfor ikke i gennemsnittet for denne foranstaltningstype.

** Odsherred Kommune har i 2017 ikke indberettet brugertal for forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 og indgår derfor ikke i gennemsnit for forsorgshjem og herberger.

*** Sorø Kommune har i 2017 ikke indberettet brugertal for § 85-støtte i eget hjem og indgår derfor ikke i beregning af gennemsnit for § 85-støtte i eget hjem.

Det fremgår af Tabel 3.1, at en gennemsnitlig kommune i Region Sjælland i 2017 samlet set har 81 borgere i botilbud eller botilbudslignende boformer pr. 10.000 18-64-årige indbyggere. Som det også fremgår af tabellen, svinger den samlede andel borgere i botilbud i de enkelte kommuner fra 45 til 119 brugere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere, svarende til en faktor 3. I forhold til det samlede botilbudsområde er variationen i brugerandele størst for § 108-tilbud (faktor 12). For de øvrige botilbudstyper svinger brugerandelene med en faktor 4 (midlertidige botilbud) og en faktor 6 (botilbudslignende boformer).

I forhold til de øvrige delområder svinger brugerandelene mest i relation til handicaphjælperordninger efter servicelovens § 96 (faktor 13) samt forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 (faktor 16). Her skal man dog være særlig opmærksom på de forbehold, der er for sammenligneligheden i disse data, jf. afsnit 3.1.

Tabel 3.2 viser fordelingen af det samlede antal botilbudsmottagere i de enkelte RS17-kommuner på de tre forskellige typer af botilbud i undersøgelsen.

Tabel 3.2 Fordeling af botilbudsmottagere på tilbudstype, 2017

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	Botilbudslignende boformer	Botilbud i alt
Faxe	54 %	23 %	23 %	100 %
Greve	42 %	24 %	34 %	100 %
Guldborgsund*	-	-	-	-
Holbæk*	-	-	-	-
Kalundborg	38 %	23 %	38 %	100 %
Køge	38 %	33 %	29 %	100 %
Lejre	49 %	27 %	24 %	100 %
Lolland*	-	-	-	-
Næstved	37 %	50 %	13 %	100 %
Odsherred	52 %	28 %	20 %	100 %
Ringsted	41 %	12 %	47 %	100 %
Roskilde	43 %	29 %	28 %	100 %
Slagelse	35 %	15 %	50 %	100 %
Solrød	39 %	35 %	25 %	100 %
Sorø	24 %	11 %	65 %	100 %
Stevns	45 %	35 %	21 %	100 %
Vordingborg	30 %	14 %	56 %	100 %
Region Sjælland	40 %	26 %	34 %	100 %

Note: * Guldborgsund, Holbæk og Lolland Kommuner har i 2017 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte. Det er derfor ikke muligt at opgøre fordelingen af botilbudsmottagere på tilbudstype for disse tre kommuner.

Tabellen viser, at der i en gennemsnitlig RS17-kommune er 40 % af det samlede antal botilbudsmottagere, der bor i botilbud efter servicelovens § 107. Andelen af borgere i botilbud efter servicelovens § 108 og botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte er henholdsvis 26 % og 34 %. Som tabellen også viser, er der størst variation i andelen af botilbudsmottagere, der bor i botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte. Forskellen mellem kommunen med den højeste og laveste brugerandel er 52 procentpoint.

Forskellene mellem de 17 kommuners samlede brugerandele i botilbud og botilbudslignende boformer pr. 18-64-årig indbygger i 2017 er illustreret på landkortet i Figur 3.1.

Figur 3.1 RS17-kommunernes brugerandele i botilbud og botilbudslignende boformer, 2017 (brugere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere)

Udvikling i brugerandele 2014-2017

Tabel 3.3 viser den procentvise udvikling i RS17-kommunernes brugerandele i perioden fra 2014 til 2017 fordelt på de seks delområder.

Tabel 3.3 Procentvis udvikling i antal modtagere af botilbud og støtte pr. 10.000 18-64-årige, 2014-2017

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	Botilbudslignende boformer	Botilbud i alt	§ 96 BPA	Botilbud og BPA i alt	§ 85- støtte i eget hjem	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger
Faxe	32 %	-46 %	-37 %	-17 %	80 %	-13 %	48 %	-
Greve	12 %	-24 %	14 %	2 %	-3 %	1 %	7 %	236 %
Guldborgsund*	47 %	-6 %	-	-	-5 %	-	-	21 %
Holbæk*	0 %	-55 %	-	-	-16 %	-	-	-
Kalundborg	37 %	-22 %	99 %	29 %	-23 %	26 %	44 %	-
Køge	5 %	-31 %	33 %	-5 %	-9 %	-6 %	17 %	38 %
Lejre	-13 %	-39 %	131 %	-10 %	41 %	-8 %	-3 %	-50 %
Lolland**	14 %	-1 %	-	-	-4 %	-	72 %	37 %
Næstved	18 %	2 %	-1 %	7 %	-19 %	6 %	-1 %	17 %
Odsherred***	-9 %	-26 %	122 %	-4 %	-17 %	-5 %	-	-
Ringsted	-21 %	-71 %	426 %	-2 %	13 %	-1 %	-7 %	16 %
Roskilde	-10 %	-8 %	-2 %	-7 %	106 %	-5 %	22 %	-21 %
Slagelse	13 %	-67 %	136 %	2 %	-2 %	2 %	43 %	22 %
Solrød	22 %	-6 %	-45 %	-14 %	21 %	-12 %	2 %	-3 %
Sorø****	-43 %	-54 %	44 %	-11 %	24 %	-9 %	-	33 %
Stevns*****	68 %	-12 %	13 %	19 %	-2 %	19 %	-	390 %
Vordingborg	83 %	-34 %	8 %	12 %	74 %	14 %	15 %	-14 %
Region Sjælland	6 %	-26 %	37 %	-1 %	6 %	-1 %	24 %	26 %

Note: * Guldborgsund og Holbæk Kommuner har i 2017 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte. Disse kommuner indgår derfor ikke i beregning af gennemsnit for botilbudslignende boformer, botilbud i alt samt botilbud og BPA i alt. Guldborgsund og Holbæk Kommuner har desuden ikke indberettet brugertal for § 85-støtte i eget hjem og indgår derfor ikke beregning af gennemsnit for § 85-støtte i eget hjem. Endelig har Holbæk Kommune i 2014 og 2017 ikke indberettet antal modtagere af tilbud efter servicelovens § 110 og indgår derfor ikke i gennemsnittet for denne foranstaltningstype.

** Lolland Kommune har i 2014 og 2017 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte og indgår derfor ikke i beregning af gennemsnit for botilbudslignende boformer, botilbud i alt samt botilbud og BPA i alt.

*** Odsherred Kommune har i 2014 ikke indberettet brugertal for § 85-støtte i eget hjem og indgår derfor ikke beregning af gennemsnit for § 85-støtte i eget hjem. Odsherred Kommune har desuden ikke indberettet brugertal for forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 i 2014 og 2017 og indgår derfor ikke i gennemsnit for forsorgshjem og herberger.

**** Sorø Kommune har i 2017 ikke indberettet brugertal for § 85-støtte i eget hjem og indgår derfor ikke beregning af gennemsnit for § 85-støtte i eget hjem.

***** Stevns Kommune har i 2014 ikke indberettet brugertal for § 85-støtte i eget hjem og indgår derfor ikke beregning af gennemsnit for § 85-støtte i eget hjem.

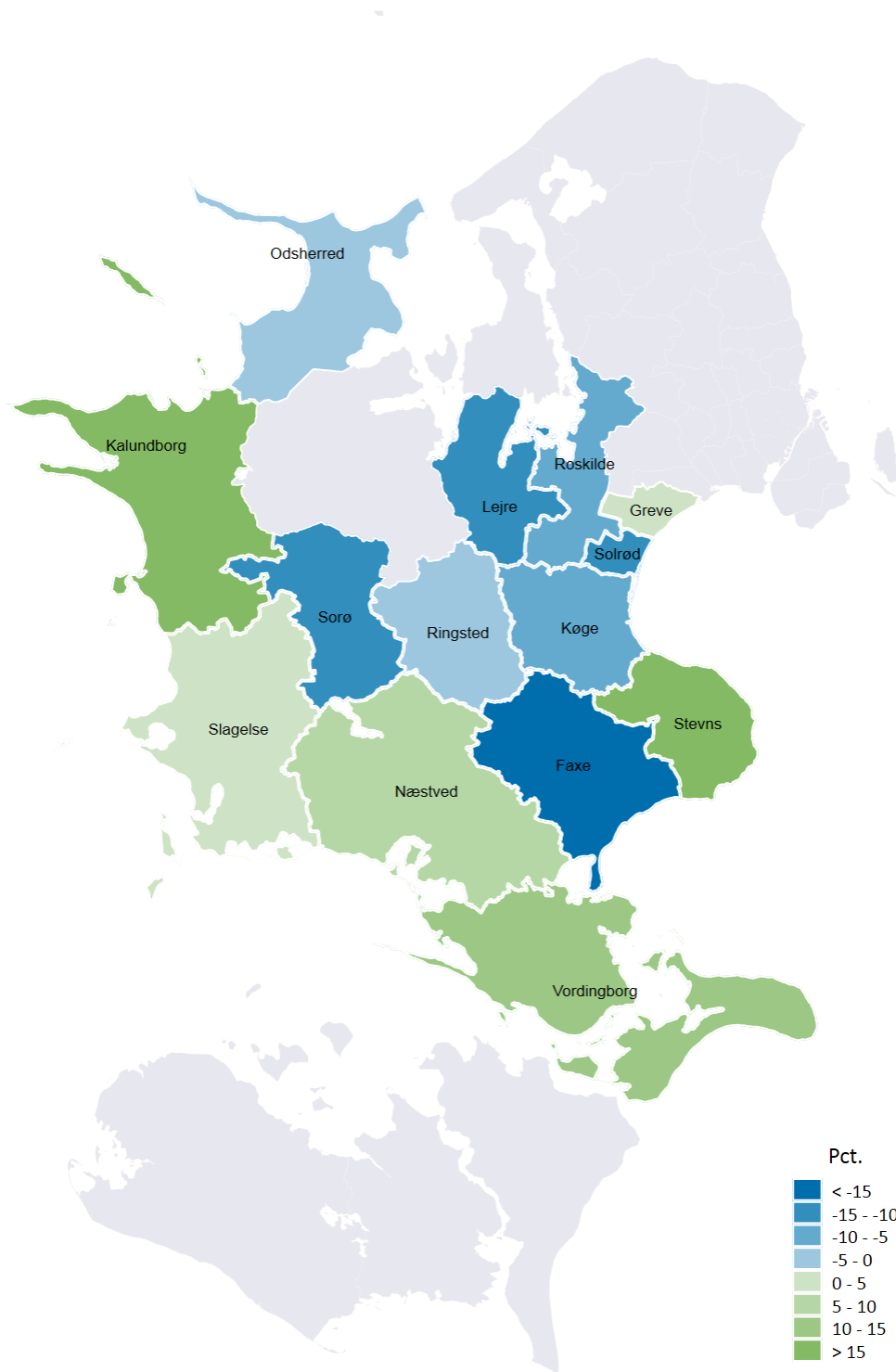
Generelt skal det bemærkes, at de i tabellen angivne gennemsnitlige udviklinger i Region Sjælland er beregnet på baggrund af alle de kommuner, der har sammenlignelige tal i både 2014 og 2017. Det vil fx sige, at Guldborgsund, Holbæk, Odsherred, Sorø og Stevns Kommuner ikke indgår i gennemsnittet for § 85-støtte i eget hjem.

Det fremgår af Tabel 3.3, at der i RS17-kommunerne set under ét har været et fald på 1 % i det samlede antal borgere i botilbud og botilbudslignende boformer i perioden fra 2014 til 2017, opgjort pr. 10.000 18-64-årige. Dette tal dækker især over et forholdsvis stort fald i borgere i botilbud efter servicelovens § 108 (-26 %) og en forholdsvis stor stigning i antallet af borgere i botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte (37 %).

I samme periode er antallet af modtagere af BPA-ordninger og § 85-støtte i eget hjem samlet set steget med henholdsvis 6 % og 24 %, mens antallet af brugere af forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 er steget med 26 %. Som nævnt tidligere, jf. afsnit 2.3.2, er der i mange kommuner forholdsvis få borgere, som er modtagere af BPA-ordninger og tilbud efter § 110, hvilket betyder, at til- og afgang af en til to brugere kan påvirke udviklingen i kommunerne forholdsvis meget. Eksempelvis dækker væksten i brugerandelen i Stevns Kommune på 390 % over en tilgang på fire borgere fra 2014 til 2017.

Forskellene i udviklingen i de 17 kommuners samlede andel botilbudsmodtagere fra 2014 til 2017 er illustreret på landkortet i Figur 3.2.

Figur 3.2 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes samlede brugerandel i botilbud og botilbudslignende boformer, 2014-2017

Tabel 3.4 viser brugerandelen i de tre typer af botilbud samlet set i 2014 og 2017, indekseret i forhold til gennemsnittet for kommunerne i Region Sjælland i det pågældende år.

Tabel 3.4 Antal borgere i botilbud og botilbudslignende boformer, opgjort pr. 10.000 18-64-årige indbyggere, 2014 og 2017 (uvægtet gennemsnit for RS17-kommunerne)

		2014	2017
Region Sjælland	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	82	81
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	100	100
Faxe	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	85	71
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	104	87
Greve	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	65	66
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	80	82
Guldborgsund*	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	75	-
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	91	-
Holbæk*	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	86	-
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	104	-
Kalundborg	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	73	94
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	89	116
Køge	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	86	82
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	105	101
Lejre	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	85	76
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	103	94
Lolland**	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	-	-
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	-	-
Næstved	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	88	94
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	107	116
Odsherred	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	96	93
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	118	115
Ringsted	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	78	77
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	96	95
Roskilde	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	67	62
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	81	76
Slagelse	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	92	93
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	112	115
Solrød	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	90	78
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	110	97
Sorø	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	133	119
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	162	147
Stevns	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	70	84
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	86	103
Vordingborg	Antal brugere pr. 10.000 18-64-årige	40	45
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	49	56

Note: * Guldborgsund og Holbæk Kommuner har i 2017 ikke indberettet oplysninger om botilbudsmottagere, som bor i botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte og indgår derfor ikke i kommunernes brugerandele for botilbud og botilbudslignende boformer i hverken 2014 eller 2017. Værdierne for de to kommuner er dog opgjort for 2014.

** Lolland Kommune har i 2014 og 2017 ikke indberettet oplysninger om botilbudsmottagere, som bor i botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte, og indgår derfor ikke i kommunernes brugerandele for botilbud og botilbudslignende boformer i hverken 2014 eller 2017.

Tallene i Tabel 3.4 giver et billede af, hvordan den enkelte kommunes samlede brugerandel i botilbud har udviklet sig fra 2014 til 2017 set i forhold til de øvrige kommuner i Region Sjælland. Ud fra tabellen ses det, at der er en vis forskel mellem kommunerne. I syv kommuner er brugerandelen faldet mere end i en gennemsnitlig RS17-kommune, mens brugerandelen i syv kommuner er steget eller faldet mindre end regionsgennemsnittet.

Tabel 3.5 viser spændvidden i brugerandelen inden for RS17-kommunerne i henholdsvis 2014 og 2017.

Tabel 3.5 Spændvidde inden for RS17-kommunerne i indekseret brugerandel i botilbud og botilbudslignende boformer, 2014 og 2017

	2014	2017
Alle kommuner		
Største brugerandel (indeks)	162	147
Mindste brugerandel (indeks)	49	56
Spændvidde (indekspoint)	113	91
Eksklusive yderpunkter (maksimum og minimum)		
Største brugerandel (indeks)	118	116
Mindste brugerandel (indeks)	80	76
Spændvidde (indekspoint)	38	40
Gennemsnit		
Regionsgennemsnit (uvægtet gennemsnit, antal modtagere pr. 10.000 18-64-årig)	82	81
Antal kommuner	16	14

Note: Brugerandelen er opgjort som antal botilbudsmottagere pr. 10.000 18-64-årige indbyggere og indekseret i forhold til regionsgennemsnittet (uvægtet) i det enkelte år.

Af tabellen fremgår det, at forskellene mellem kommunerne er blevet mindre i løbet af perioden. Således er det maksimale spænd mellem kommunerne 113 indekspoint i 2014, men 91 indekspoint i 2017. Ses der bort fra de ekstreme værdier, dvs. de to kommuner med henholdsvis den laveste og den højeste værdi i det enkelte år, er spændet mellem kommunerne dog næsten det samme i de to år.

4 Enhedsudgifter – udgifter pr. bruger

4.1 Fremgangsmåde

Undersøgelsen opgør enhedsudgiften som prisen pr. produceret serviceenhed, fx pr. borger i botilbud, i de 17 kommuner i Region Sjælland. Følgende enhedsudgifter opgøres:

- Længerevarende botilbud efter servicelovens § 108
- Midlertidige botilbud efter servicelovens § 107
- Botilbudslignende boformer efter almenboligloven med tilknyttet § 85-støtte
- Handicaphjælperordning (BPA) efter servicelovens § 96
- Socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 i eget (private) hjem
- Forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110.

Datakilder

I opgørelsen af enhedsudgifter anvendes udgiftstallene fra Danmarks Statistik, som beskrevet i kapitel 2⁹, og brugertallene fra RS17-kommunerne, som beskrevet i kapitel 3.

Undersøgelsen sammenligner RS17-kommunerne med hinanden og med regionsgennemsnittet. Da oplysningerne om brugertal kun er indsamlet for kommunerne i Region Sjælland, giver analysens datagrundlag ikke mulighed for at sammenligne Region Sjælland med de øvrige regioner eller landsgennemsnittet.

Datas validitet og sammenlignelighed

I forhold til datas validitet og sammenlignelighed gælder de samme forbehold og usikkerheder, som er beskrevet i kapitel 2 og 3. Der er især udfordringer i forhold til at lave en direkte kobling mellem udgifts- og brugertal på det specialiserede voksenområde.

Det væsentligste problem knytter sig til sammenblandingen af især udgifterne til § 85-støtte i eget (private) hjem og i botilbudslignende boformer efter almenboligloven mv. Vi har ingen fornuftig fordelingsnøgle til at opdele disse udgifter på de to brugergrupper. Derfor har vi opgjort to enhedsudgifter. For det første har vi delt de samlede udgifter med antallet af borgere i botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte. For det andet har vi delt de samlede udgifter med den samlede gruppe modtagere af § 85-støtte. De to tal giver et fingerpeg om enhedsudgifterne til støtte i botilbudslignende boformer og eget hjem. Det skal understreges, at sammenligningen er meget følsom, både over for forskelle i fordelingen af brugere på eget hjem og botilbudslignende boformer og over for forskelle mellem kommunerne i den gennemsnitlige tyngde af modtagerne i eget hjem. Der vil således være en tendens til at overvurdere enhedsudgiften pr. borger i botilbudslignende boformer, både generelt og i særlig grad for de kommuner, der har mange modtagere af § 85-støtte i eget hjem. I tillæg til og som et perspektiv på disse enhedsudgifter har vi opgjort alternative enhedsudgifter for de to brugergrupper. Disse enhedsudgifter bygger på tal for de kommuner, som har været i stand til at opdele § 85-udgifterne i udgifter til henholdsvis modtagere af § 85-støtte i eget (private) hjem og modtagere af § 85-støtte i botilbudslignende boformer.

Derudover har nogle kommuner, som nævnt, angivet, at de ikke har oplysninger om, hvorvidt eksternt købte botilbudspladser er opført efter almenboligloven eller efter serviceloven. Derfor har de

---

⁹ For BPA efter servicelovens § 96 benyttes udgifter konteret på funktion 5.32.32 gruppering 003.

fordelt de borgere, der køber botilbudspadser til eksternt, på midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven. Det betyder formentlig en tendens til at undervurdere omfanget af borgere i botilbudslignende boformer efter almenboligloven, både generelt og i særlig grad for de kommuner, der køber flest pladser eksternt. I forhold til opgørelsen af enhedsudgifter i midlertidige og længerevarende botilbud efter serviceloven har det formentlig mindre betydning, da udgifterne må forventes at være fordelt i henhold til de oplysninger, kommunen har om borgerne. Dog kan det påvirke enhedsudgiften for borgere i botilbudslignende boformer efter almenboligloven i opadgående retning, jf. også diskussionen ovenfor.

I afsnit 4.2 sammenligner vi enhedsudgifterne i de 17 kommuner inden for Region Sjælland med hinanden og med det uvægtede regionsgennemsnit. Vi ser først på udgifterne pr. bruger i 2017 og dernæst på udviklingen i enhedsudgifterne i perioden 2014-2017.

4.2 Kommunal benchmarking: sammenligning af kommunerne i Region Sjælland

4.2.1 Enhedsudgifter 2017

Tabel 4.1 viser RS17-kommunernes enhedsudgifter, dvs. udgifter pr. modtager på voksenområdet i 2017 fordelt på de seks delområder.

Tabel 4.1 Enhedsudgifter til botilbud og støtte, kr. pr. modtager, 2017

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	Botilbudslignende boformer*	Botilbud i alt	§ 96 BPA	Botilbud og BPA i alt	§ 85-støtte i alt	§ 110 Forsorgshjem og herberger
Faxe	556.432	1.013.765	1.267.118	822.960	717.091	815.681	194.941	102.138
Greve	625.380	882.844	768.062	735.751	940.700	746.050	154.563	130.926
Guldborgsund**	587.879	710.071	-	654.918	716.400	658.309	82.359	92.727
Holbæk**	502.709	753.167	-	548.524	1.390.667	631.813	232.329	-
Kalundborg	357.584	592.049	1.290.713	770.316	984.900	778.176	192.843	441.846
Køge	528.716	924.937	630.312	688.843	1.287.813	720.264	122.042	158.955
Lejre	657.053	1.092.313	1.003.750	859.068	727.900	848.740	145.622	272.349
Lolland**	388.496	817.194	-	630.503	1.429.273	657.875	-	137.599
Næstved	437.663	753.326	763.500	638.431	1.958.556	663.818	61.989	131.156
Odsherred*****	542.593	993.532	871.000	735.554	680.444	730.163	86.315	-
Ringsted	523.379	970.925	725.084	671.410	1.045.714	687.006	202.597	114.419
Roskilde	545.856	814.403	1.154.289	792.421	1.472.000	826.500	131.203	146.582
Slagelse	451.388	882.334	793.845	689.218	904.000	693.053	198.913	164.398
Solrød	670.103	730.914	622.640	679.616	1.338.000	711.269	127.590	191.683
Sorø***	574.796	842.243	586.422	612.345	710.600	616.915	-	142.917
Stevns	612.250	708.703	630.864	649.430	911.000	651.852	101.307	120.400
Vordingborg****	920.543	628.728	716.776	1.607.857	767.488	145.867	406.846	
Region Sjælland	557.813	842.670	854.431	699.770	1.107.230	717.940	145.365	183.663

Note: * Som beskrevet i afsnit 4.1, er der af flere årsager usikkerhed forbundet med enhedsudgifterne for borgere i botilbudslignende boformer.

** Guldborgsund, Holbæk og Lolland Kommuner har i 2017 ikke indberettet oplysninger om borgere i botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte. Det betyder, at der ikke kan beregnes en særskilt enhedsudgift for borgere i botilbudslignende boformer i de tre kommuner, ligesom kommunerne ikke indgår i regionsgennemsnittet for botilbudslignende boformer. Lolland Kommune indgår desuden ikke i beregning af gennemsnit for § 85-støtte i alt. Endelig har Holbæk Kommune ikke indberettet antal modtagere af tilbud efter servicelovens § 110. Der er derfor ikke beregnet en særskilt enhedsudgift for forsorgshjem og herberger for Holbæk Kommune, ligesom kommunen ikke indgår i gennemsnittet for denne foranstaltningstype.

*** Sorø Kommune har i 2017 ikke indberettet oplysninger om borgere, som modtager § 85-støtte i eget hjem og indgår derfor ikke beregning af gennemsnit for § 85-støtte i alt.

**** Vordingborg Kommune har i 2017 konteret samtlige udgifter til borgere i botilbudslignende boformer på funktion 5.38.50. Derfor er disse borgere i opgørelsen af enhedsudgiften lagt sammen med antallet af borgere i botilbud efter servicelovens § 108 for at få en retvisende enhedsudgift. Det betyder også, at der ikke kan beregnes en særskilt enhedsudgift for hverken borgere i varige botilbud efter servicelovens § 108 eller borgere i botilbudslignende boformer i Vordingborg Kommune. Derfor indgår kommunens udgifter på funktion 5.32.33 ikke i beregningen af dens enhedsudgift for botilbud i alt samt botilbud og BPA i alt, og heller ikke i beregningen af regionsgennemsnit for botilbudslignende boformer, botilbud i alt samt botilbud og BPA i alt.

***** Odsherred Kommune har i 2017 ikke indberettet brugertal for forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110. Derfor kan der ikke beregnes en særskilt enhedsudgift for forsorgshjem og herberger, ligesom kommunen ikke indgår i regionsgennemsnittet for forsorgshjem og herberger.

Tabel 4.1 viser overordnet set, at enhedsudgifterne for en borger, der bor i et botilbud eller botilbudslignende tilbud, i en gennemsnitlig RS17-kommune i 2017 er ca. 700.000 kr. pr. modtager. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra ca. 550.000 til knap 860.000 kr. pr. modtager. Derudover viser tabellen bl.a. følgende:

- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgifterne for borgere i § 107-botilbud ca. 560.000 kr. pr. modtager i 2017.¹⁰ Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 360.000 til ca. 920.000 kr. pr. modtager.
- Gennemsnitligt set koster RS17-borgere i § 108-botilbud lidt over 840.000 kr. i 2017. Variationen i enhedsudgifter for denne botilbudstype svinger fra ca. 590.000 til ca. 1,1 mio. kr. pr. modtager.
- Den gennemsnitlige enhedsudgift for borgere i Region Sjælland, der bor i botilbudslignende boformer, er i 2017 ca. 850.000 kr. pr. modtager. Det dækker over en spredning i kommunernes enhedsudgifter fra ca. 590.000 til knap 1,3 mio. kr. pr. modtager. Her er det væsentligt at være opmærksom på de dataforbehold, som er omtalt i afsnit 4.1.
- I gennemsnit koster det ca. 1,1 mio. kr. pr. modtager med BPA-ordning i 2017 i RS17-kommunerne samlet set. Tallet svinger fra ca. 680.000 og op til ca. 2 mio. kr. pr. modtager.
- Den gennemsnitlige enhedsudgift for modtagere af § 85-støtte i borgerens eget (private) hjem og botilbudslignende boformer set under ét i 2017 er opgjort til ca. 150.000 kr. pr. modtager. Enhedsudgifterne for § 85-støtte i alt varierer mellem ca. 60.000 og ca. 230.000 kr. pr. modtager.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune i 2017 er enhedsudgifterne for forsorghjem og herberger ca. 180.000 kr. pr. modtager. Blandt RS17-kommunerne svinger enhedsudgiften til denne foranstaltningstype mellem ca. 90.000 og ca. 440.000 kr. pr. modtager.

Som et supplement til enhedsudgifter vedrørende § 85-støtte har vi bedt RS17-kommunerne opdele og indberette udgifter til modtagere af § 85-støtte i henholdsvis botilbudslignende boformer og borgerens eget (private) hjem for både 2014 og 2017. På den baggrund har vi beregnet alternative enhedsudgifter, hvor der er en mere direkte kobling af udgifter og brugertal. Tabel 4.2 viser disse alternative enhedsudgifter for de kommuner, som har været i stand til at opdele § 85-udgifterne i 2017.

---

¹⁰ Såfremt brugertallet for midlertidige botilbud efter servicelovens § 107 opgøres som antal helårspersoner, stiger den gennemsnitlige enhedsudgift fra 560.000 til 720.000 kr. pr. modtager (15 kommuner har indberettet antal helårspersoner for 2017). For disse kommuner svinger enhedsudgiften fra 510.000 til 920.000 kr. pr. modtager.

Tabel 4.2 Alternative enhedsudgifter for botilbudslignende boformer og § 85-støtte i borgerens eget (private) hjem, kr. pr. modtager, 2017

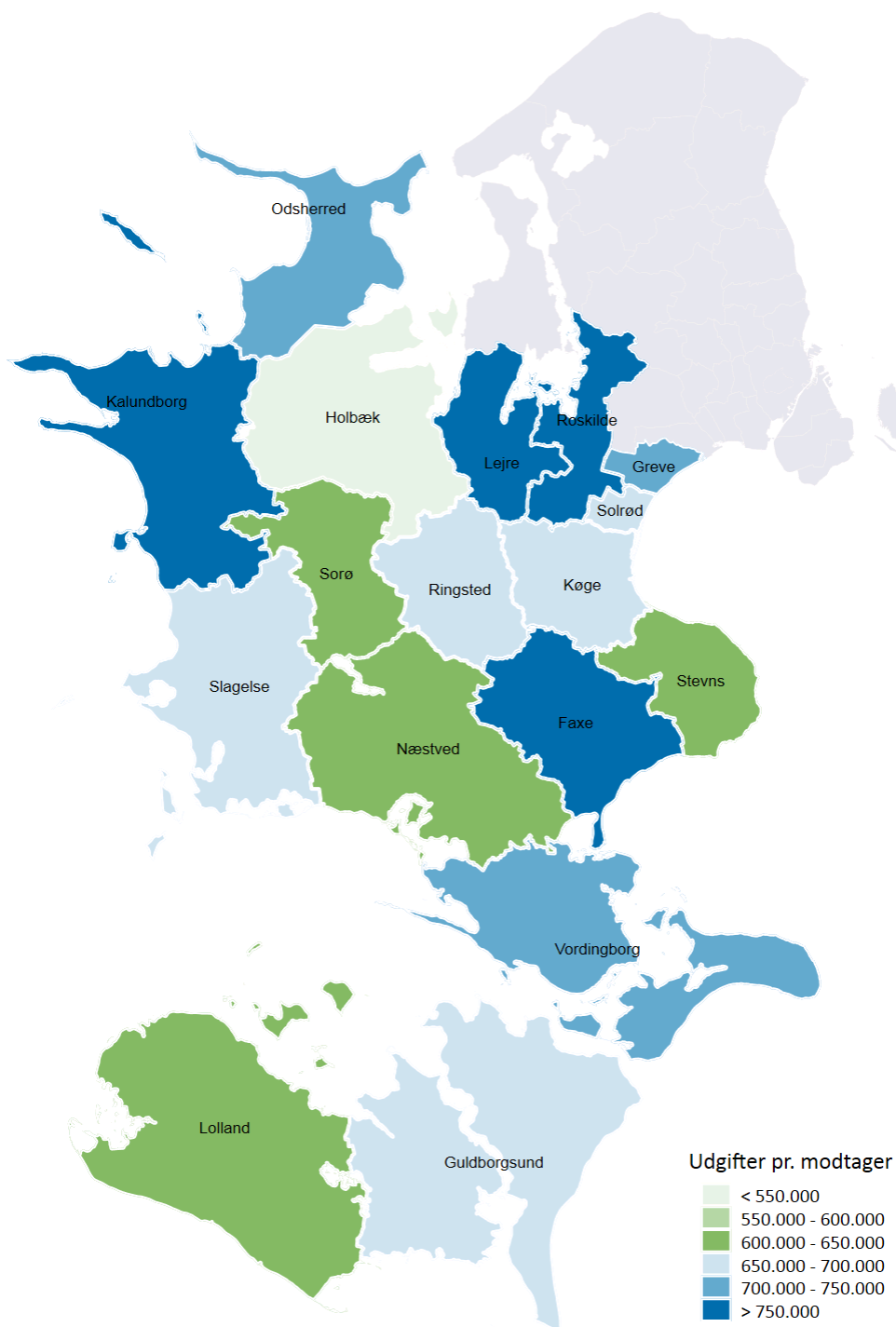
	Botilbudslignende boformer	§ 85-støtte i borgerens eget (private) hjem
Faxe	911.735	64.615
Greve	488.505	68.311
Guldborgsund*	-	-
Holbæk*	-	-
Kalundborg	558.328	68.072
Køge	429.391	48.244
Lejre	602.929	68.018
Lolland**	-	60.465
Næstved	132.567	55.753
Odsherred*	-	-
Ringsted	573.682	58.707
Roskilde	654.370	64.111
Slagelse	512.451	94.087
Solrød	363.284	66.844
Sorø***	509.050	-
Stevns	351.682	49.452
Vordingborg	663.077	84.672
Region Sjælland	519.312	65.488

Note: * Guldborgsund, Holbæk og Odsherred Kommuner har i 2017 ikke indberettet oplysninger om borgere i botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte og om modtagere af § 85-støtte i eget hjem.
 ** Lolland Kommune har i 2017 ikke indberettet oplysninger om borgere i botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte.
 *** Sorø Kommune har i 2017 ikke indberettet oplysninger om modtagere af § 85-støtte i eget hjem.
 Kommuner, som ikke har indberettet brugertal, indgår ikke i regionsgennemsnittet for den pågældende foranstaltningstype.

Som det fremgår af Tabel 4.2, er den gennemsnitlige enhedsudgift for modtagere af botilbudslignende boformer i 2017 opgjort til knap 520.000 kr. pr. modtager, mens den gennemsnitlige enhedsudgift for modtagere af § 85-støtte i borgerens eget (private) hjem i 2017 er opgjort til ca. 65.000 kr. pr. modtager.

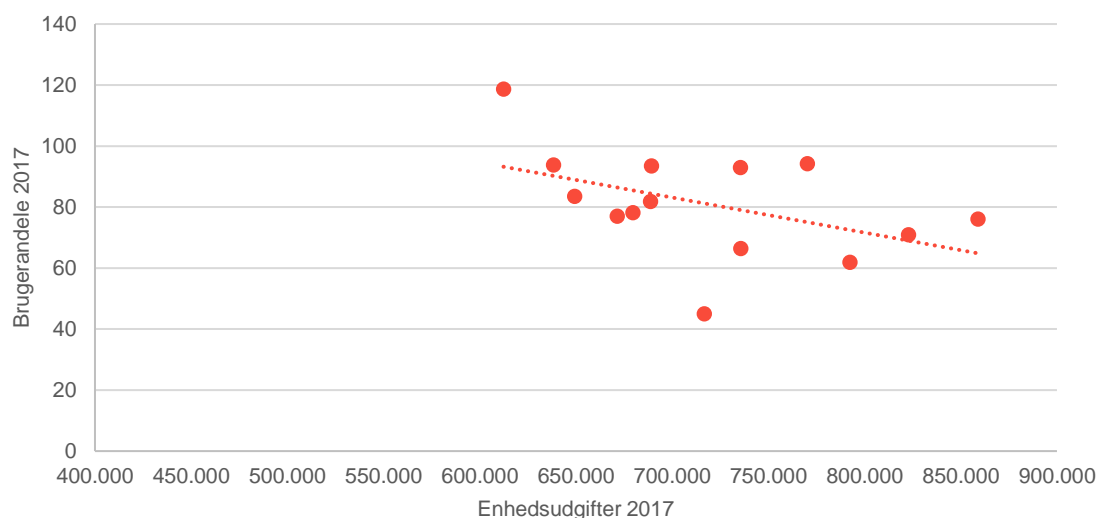
Forskellene mellem de 17 kommuners samlede enhedsudgifter i botilbud og botilbudslignende boformer i 2017 er illustreret på landkortet i Figur 4.1.

Figur 4.1 RS17-kommunernes enhedsudgifter i botilbud og botilbudslignende boformer, 2017 (kr. pr. modtager)

Som tilfældet var i de tidligere benchmarkinganalyser, som VIVE har lavet for RS17-kommunerne, er der en generel tendens til, at jo højere brugerandel en kommune har, des lavere er udgifterne til den enkelte foranstaltningmodtager.¹¹ Og omvendt, at jo lavere brugerandel der er i en kommune, desto dyrere er den enkelte modtager. Denne sammenhæng er illustreret i Figur 4.2. En mulig forklaring på den fundne tendens kan være, at det gennemsnitlige behov blandt modtagerne – og dermed det gennemsnitlige støtteomfang og den gennemsnitlige udgiftstyngde – er mindre, jo flere af en kommunes borgere, der bor i botilbud. En anden forklaring kan være, at eventuelle stordriftsfordele alt andet lige vil være vanskeligere at realisere, jo lavere brugerandelen er.

Figur 4.2 Sammenhæng mellem RS17-kommunernes brugerandele og enhedsudgifter i 2017, botilbud og botilbudslignende boformer i alt

Note: Pearsons korrelationskoefficient er -0,467 mellem de to variable.
De tre kommuner, for hvilke det ikke har været muligt at opgøre en brugerandel for botilbud og botilbudslignende boformer i alt, indgår ikke i regressionen.

4.2.2 Udvikling i enhedsudgifter 2014-2017

Tabel 4.3 viser den procentvise udvikling i RS17-kommunernes enhedsudgifter i perioden fra 2014 til 2017 fordelt på de seks delområder.

¹¹ Den parvise korrelation er -0,467.

Tabel 4.3 Procentvis udvikling i enhedsudgifter, kr. pr. modtager, 2014-2017 (udvikling i faste 2017-priser)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	Botilbudslignende boformer*	Botilbud i alt	§ 96 BPA	Botilbud og BPA i alt	§ 85- støtte i alt	§ 110 Forsorgs- hjem og herberger
Faxe****	8 %	34 %	156 %	38 %	-37 %	33 %	32 %	-
Greve	6 %	19 %	-3 %	5 %	23 %	6 %	2 %	17 %
Guldborgsund*	-9 %	-2 %	-	-6 %	4 %	-5 %	-25 %	-1 %
Holbæk*	11 %	-5 %	-	-3 %	13 %	0 %	74 %	-
Kalundborg*****	-60 %	-30 %	11 %	-18 %	12 %	-17 %	47 %	-
Køge	15 %	25 %	13 %	14 %	28 %	15 %	25 %	-15 %
Lejre	11 %	49 %	-17 %	22 %	-52 %	14 %	81 %	25 %
Lolland**	50 %	0 %	-	6 %	35 %	8 %	-	6 %
Næstved	30 %	2 %	52 %	12 %	27 %	11 %	52 %	-2 %
Odsherred****	-7 %	35 %	-28 %	6 %	5 %	6 %	-	-
Ringsted	-16 %	69 %	-57 %	-4 %	20 %	-3 %	86 %	-44 %
Roskilde	24 %	1 %	-1 %	8 %	32 %	11 %	-18 %	-11 %
Slagelse	-22 %	16 %	38 %	4 %	-9 %	3 %	105 %	-2 %
Solrød	18 %	-13 %	81 %	20 %	260 %	27 %	15 %	86 %
Sorø****	22 %	22 %	26 %	18 %	-6 %	17 %	-	17 %
Stevns****	-14 %	-3 %	-14 %	-10 %	1 %	-10 %	-	-26 %
Vordingborg***	38 %	-9 %		4 %	21 %	8 %	-	9 %
Region Sjælland	1 %	10 %	2 %	6 %	12 %	6 %	35 %	2 %

Note: * Guldborgsund og Holbæk Kommuner har i 2017 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte, hvorfor kommunerne ikke indgår i regionsgennemsnittet for botilbudslignende boformer. Desuden har Holbæk Kommune i 2014 og 2017 ikke indberettet antal modtagere af tilbud efter servicelovens § 110 og indgår derfor ikke i gennemsnittet for denne foranstaltningstype

** Lolland Kommune har i 2014 og 2017 ikke indberettet oplysninger om modtagere af botilbudslignende boformer med tilknyttet § 85-støtte og indgår derfor ikke i beregning af gennemsnit for botilbudslignende boformer. Lolland Kommune indgår desuden ikke i beregning af gennemsnit for § 85-støtte i alt.

*** Vordingborg Kommune har i 2014 og 2017 konteret samtlige udgifter til borgere i botilbudslignende boformer på funktion 5.38.50. Derfor er disse borgere i opgørelsen af enhedsudgiften lagt sammen med antallet af borgere i botilbud efter servicelovens § 108 for at få en retvisende enhedsudgift. Det betyder også, at der ikke kan beregnes en særskilt enhedsudgift for hverken borgere i varige botilbud efter servicelovens § 108 eller borgere i botilbudslignende boformer i Vordingborg Kommune. Derfor indgår kommunens udgifter på funktion 5.32.33 ikke i beregningen af dens enhedsudgift for botilbud i alt samt botilbud og BPA i alt, og heller ikke i beregningen af regionsgennemsnit for botilbudslignende boformer, botilbud i alt samt botilbud og BPA i alt. Vordingborg Kommune indgår desuden ikke i beregning af gennemsnit for § 85-støtte i alt.

**** Odsherred, Sorø og Stevns Kommuner indgår ikke i gennemsnit for § 85-støtte i alt. Odsherred Kommune har desuden i 2014 og 2017 ikke indberettet brugertal for forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 og indgår derfor ikke i gennemsnittet for denne foranstaltningstype.

***** Faxe og Kalundborg Kommuner har i 2014 ikke indberettet brugertal for forsorgshjem og herberger og indgår derfor ikke i gennemsnittet.

Generelt skal det bemærkes, at de i tabellen angivne gennemsnitlige udviklinger i Region Sjælland er beregnet på baggrund af de kommuner, der på de pågældende delområder har sammenlignelige tal i både 2014 og 2017.

Tabellen viser overordnet, at der i RS17-kommunerne samlet set har været en stigning på 6 % i udgiften pr. modtager af botilbud og botilbudslignende boformer i perioden 2014-2017. Det dækker over en variation mellem kommunerne fra fald i enhedsudgifterne på op til 18 % og stigninger op til

38 %. I modsætning til de tidligere benchmarkinganalyser, som VIVE har lavet for RS17, har gennemsnitskommunen i Region Sjælland altså oplevet en stigning i de samlede enhedsudgifter til botilbud i perioden 2014-2017.¹²

Derudover viser tabellen følgende:

- Gennemsnitligt set er enhedsudgiften for § 107-botilbud steget en andel fra 2014 til 2017 (1 %). Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 60 % og stigninger på op til 50 %.
- Den gennemsnitlige enhedsudgift for § 108-botilbud er i samme periode steget med 10 %, svingende mellem -30 % og 69 % blandt kommunerne i Region Sjælland.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgiften for botilbudslignende boformer steget med 2 % fra 2014 til 2017. Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 57 % og stigninger på op til 156 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgiften for handicaphjælperordninger efter servicelovens § 96 steget med 12 % fra 2014 til 2017.¹³ Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 52 % og stigninger på op til 260 %.
- I den gennemsnitlige RS17-kommune er enhedsudgiften for § 85-støtte i alt steget med 35 % i perioden 2014-2017. Udviklingen i § 85-støtte i alt har dog været meget forskellig fra kommune til kommune. De største fald har været på 25 %, og de største stigninger har været på 105 %.
- Gennemsnitligt set er enhedsudgiften for forsorgshjem og herberger efter servicelovens § 110 steget en andel fra 2014 til 2017 (2 %). Det dækker over en spredning mellem kommunerne fra fald på op til 44 % og stigninger på op til 86 %.

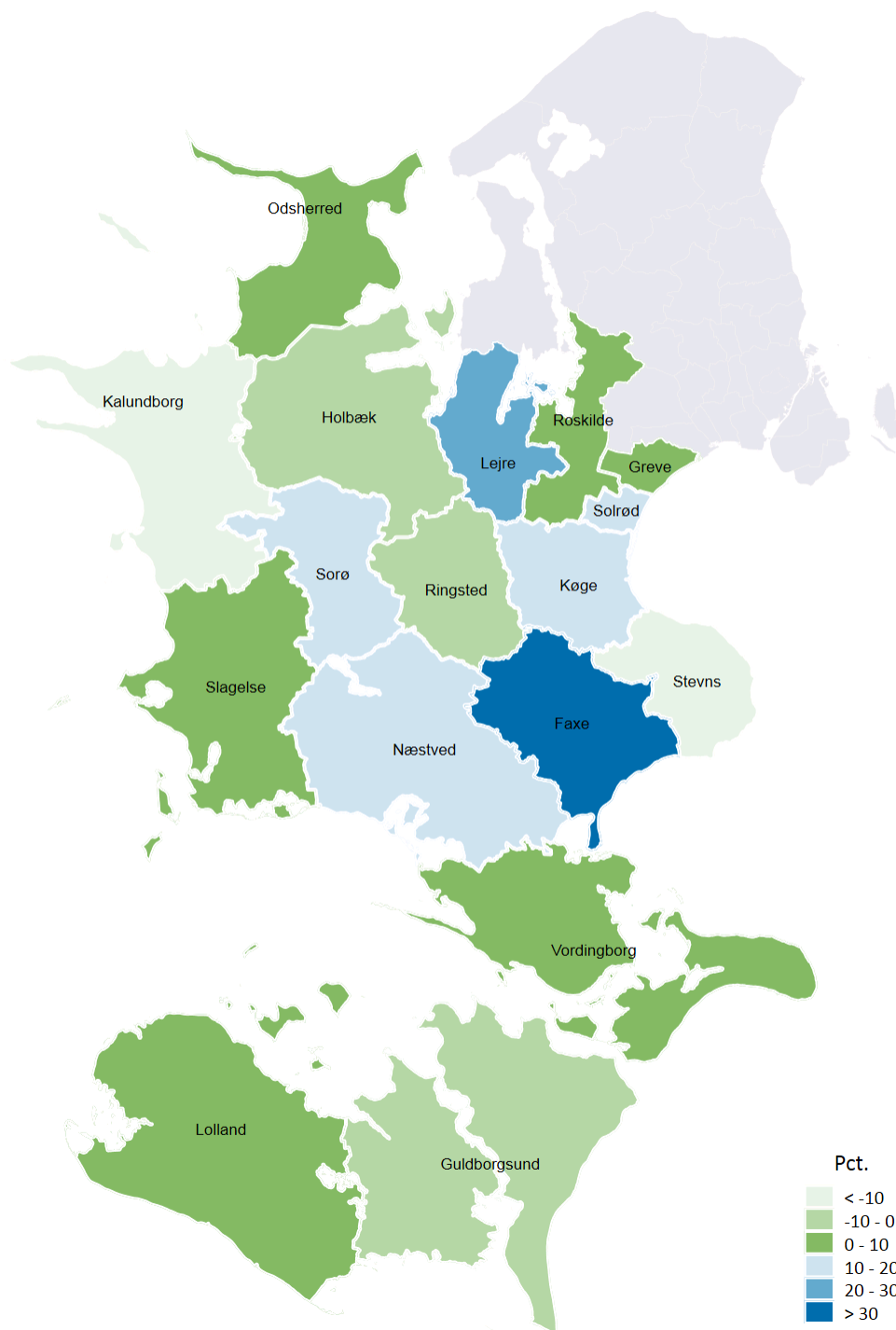
Forskellene i udviklingen i de 17 kommuners samlede enhedsudgifter til botilbud fra 2014 til 2017 er illustreret på landkortet i Figur 4.3.

---

¹² VIVEs seneste benchmarkinganalyse, som undersøgte perioden 2014-2015 (KORA, 2017), viste et fald i den samlede enhedsudgift for botilbud og botilbudslignende boformer på 1 %, mens analysen af perioden 2010-2014 viste et fald i enhedsudgiften på 13 % (KORA, 2016).

¹³ Hvis tallene for Solrød Kommune udelades af beregningen af den gennemsnitlige udvikling i enhedsudgiften for handicaphjælperordninger, ville udviklingen i enhedsudgiften være 6 %.

Figur 4.3 Procentvis udvikling i RS17-kommunernes enhedsudgifter i botilbud og botilbudslignende boformer, 2014-2017 (udvikling i faste 2017-priser)

Tabel 4.4 viser enhedsudgiften i de tre typer af botilbud samlet set i 2014 og 2017, indekseret i forhold til gennemsnittet for kommunerne i Region Sjælland i det pågældende år.

Tabel 4.4 Enhedsudgifter til botilbud til voksne handicappede og sindslidende, kr. pr. modtager, 2014 og 2017 (2017-priser, uvægtet gennemsnit for RS17-kommunerne)

		2014	2017
Region Sjælland	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	662.687	699.770
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	100	100
Faxe	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	594.514	822.960
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	90	118
Greve	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	700.092	735.751
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	106	105
Guldborgsund	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	695.829	654.918
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	105	94
Holbæk	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	568.090	548.524
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	86	78
Kalundborg	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	939.116	770.316
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	142	110
Køge	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	605.751	688.843
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	91	98
Lejre	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	704.910	859.068
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	106	123
Lolland	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	593.477	630.503
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	90	90
Næstved	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	572.387	638.431
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	86	91
Odsherred	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	694.901	735.554
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	105	105
Ringsted	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	699.214	671.410
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	106	96
Roskilde	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	735.476	792.421
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	111	113
Slagelse	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	664.060	689.218
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	100	98
Solrød	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	567.112	679.616
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	86	97
Sorø	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	517.907	612.345
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	78	88
Stevns	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	724.496	649.430
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	109	93
Vordingborg	Enhedsudgifter, kr. pr. botilbudsmodtager	688.338	716.776
	Indekseret (regionsgennemsnit = 100)	104	102

Tabel 4.5 viser spændvidden i enhedsudgiften inden for RS17-kommunerne i henholdsvis 2014 og 2017. Der er en tendens til, at forskellene mellem kommunerne er blevet mindre i perioden.

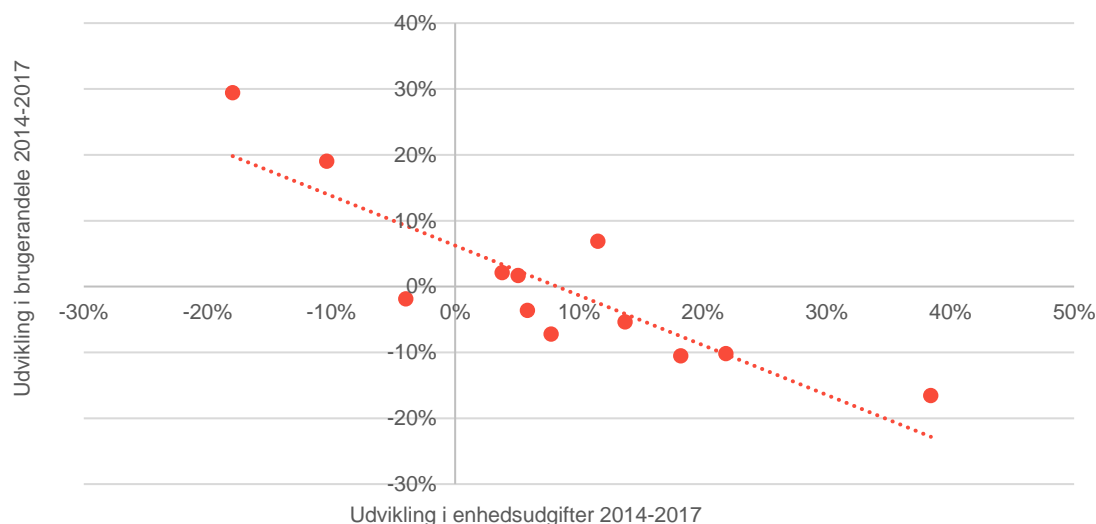
Tabel 4.5 Spændvidde inden for RS17-kommunerne i indekseret enhedsudgift til botilbud og botilbudslignende boformer, 2014 og 2017

	2014	2017
Alle kommuner		
Største brugerandel (indeks)	142	123
Mindste brugerandel (indeks)	78	78
Spændvidde (indekspoint)	64	44
Eksklusive yderpunkter (maksimum og minimum)		
Største brugerandel (indeks)	111	118
Mindste brugerandel (indeks)	86	88
Spændvidde (indekspoint)	25	30
Gennemsnit		
Regionsgennemsnit (uvægtet gennemsnit, antal modtagere pr. 10.000 18-64-årige)	662.687	699.770
Antal kommuner	17	17

Note: Enhedsudgiften er opgjort som udgiften pr. botilbudsmodtager og indekseret i forhold til regionsgennemsnittet i det enkelte år.

Vi har undersøgt, om der er en sammenhæng mellem kommunernes udvikling i brugerandele og enhedsudgifter i perioden 2014-2017. Generelt er der en tendens til, at kommuner, hvor den samlede brugerandel er steget fra 2014 til 2017, også har haft faldende enhedsudgifter gennem perioden. Tilsvarende har kommuner, hvis samlede brugerandel er faldet fra 2014 til 2017, haft stigende enhedsudgifter. Sammenhængen er illustreret i Figur 4.4. Den fundne tendens svarer til tendenserne i VIVEs seneste benchmarkinganalyse af det specialiserede voksenområde i RS17-kommunerne, om end sammenhængen er knap så stærk for perioden 2014-2017.¹⁴

Figur 4.4 Sammenhæng mellem den procentvise udvikling i RS17-kommunernes brugerandele og enhedsudgifter 2014-2017, botilbud i alt

Note: Pearsons korrelationskoefficient er -0,866 mellem de to variable.

¹⁴ Pearsons korrelationskoefficient var -0,931 i forrige benchmarkinganalyse (KORA, 2017).

Bilag 1 Tabelbilag

Bilagstabel 1.1 Procentvis fordeling på ydelser af RS17-kommunernes samlede udgifter til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2017 (vægtede gennemsnit)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	§ 85 Socialpæda- gogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgs- hjem og her- berger	I alt
Region Sjælland	21 %	25 %	30 %	7 %	14 %	3 %	100 %
Region Hovedstaden	18 %	39 %	16 %	8 %	15 %	4 %	100 %
Region Syddanmark	17 %	27 %	31 %	8 %	14 %	3 %	100 %
Region Midtjylland	15 %	16 %	44 %	9 %	13 %	4 %	100 %
Region Nordjylland	19 %	12 %	47 %	8 %	12 %	3 %	100 %
Hele landet	18 %	26 %	31 %	8 %	14 %	3 %	100 %

Bilagstabel 1.2 Udvikling i fordelingen af RS17-kommunernes udgifter på ydelser til voksne handicappede og sindslidende fordelt på region, 2014-2017 (procentpoint, vægtede gennemsnit)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	§ 85 Socialpæda- gogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgshjem og herberger
Region Sjælland	0 %	-10 %	10 %	1 %	-1 %	0 %
Region Hovedstaden	-1 %	-4 %	4 %	0 %	0 %	0 %
Region Syddanmark	-1 %	-9 %	11 %	0 %	-1 %	0 %
Region Midtjylland	0 %	-4 %	5 %	0 %	-1 %	0 %
Region Nordjylland	0 %	-2 %	3 %	0 %	-1 %	0 %
Hele landet	0 %	-6 %	7 %	0 %	-1 %	0 %

Bilagstabel 1.3 Udvikling i fordelingen af RS17-kommunernes udgifter på ydelser til voksne handicappede og sindslidende, 2014-2017 (procentpoint, uvægtet gennemsnit for Region Sjælland)

	§ 107 Midlertidige botilbud	§ 108 Varige botilbud	§ 85 Socialpæda- gogisk støtte	§§ 95-96 Personlige hjælpere	§§ 103-104 Dagtilbud	§ 110 Forsorgshjem og herberger
Faxe	5 %	-13 %	8 %	0 %	0 %	1 %
Greve	1 %	-5 %	-1 %	3 %	-1 %	3 %
Guldborgsund	5 %	-4 %	-2 %	1 %	-1 %	1 %
Holbæk	2 %	-11 %	11 %	0 %	0 %	-2 %
Kalundborg	-13 %	-13 %	26 %	0 %	-1 %	0 %
Køge	3 %	-7 %	6 %	0 %	-1 %	0 %
Lejre	-3 %	-5 %	9 %	-1 %	1 %	-1 %
Lolland	6 %	-3 %	-1 %	1 %	-4 %	1 %
Næstved	4 %	-6 %	3 %	0 %	-1 %	0 %
Odsherred	-5 %	0 %	7 %	-2 %	0 %	1 %
Ringsted	-11 %	-12 %	22 %	1 %	1 %	-1 %
Roskilde	1 %	-3 %	-2 %	5 %	0 %	-1 %
Slagelse	-4 %	-27 %	30 %	0 %	1 %	0 %
Solrød	7 %	-9 %	-2 %	5 %	-1 %	1 %
Sorø	-9 %	-11 %	20 %	1 %	-1 %	0 %
Stevns	9 %	-7 %	-1 %	1 %	-2 %	0 %
Vordingborg*	9 %	-	-	3 %	-1 %	-1 %

Note: * Udviklingen i fordelingen af udgifter i Vordingborg Kommune er ikke beregnet for botilbud efter servicelovens § 108 og socialpædagogisk støtte, da kommunen ikke har kunnet levere valide udgiftstal for 2014.

**VIDEN I
VELFÆRD**

DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD